

PRESBITER

TARTALMUNKBÓL

- Az Ige körül
- Presbiteri konferencia
- Karácsony Sándor
- Az imádságról
- Közgyűlési melléklet

Interneten: www.parokia.net

A MAGYAR REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉG LAPJA

XI. évfolyam 1. szám

BUDAPEST

2002. január-február

Születésnapra köszöntő

Igazság – Irgalom – Ima

Csak szólj!

Csak soha ne halkan,
Hanem mindig acélos csendüléssel,
Csak soha ne tétovázva,
De mindig megfontolva.
Csak soha ne kíméletesen,
És mégis mindig
Megértő gyöngédséggel,
Az angyalok zenéjének finomságával
Mondd ki azt, ami
A szívedet betölti,
S a visszhang bármi is lesz:
Nyugodj meg, mindent elkövettél,
Hogy hasson az Ige.
S ne búsulj mit se te,
Mert azt tetted, amit
Örök Urad tanít.
Csak szólj!
Süket füleknek is!
Tuskó lelkeknek is!
Jégcsap agyagnak is!
Csak szólj...!

S a többről
Az Úr gondoskodik.

Ürögdi Ferenc

Tíz év nem nagy idő. Egy szemrebbenés Isten előtt, de kemény hegymenet, mások buktatós, iszamos völgyjárás, útkeresés nekünk, akik végigküzdöttünk. Számunkra súlya van az időnek. Mert nem akármikor volt ez a tíz év. Isten jeladásait, nyomait, fény- és füstoszlopait, útmutatásait keresem, s találok fel lelki szememmel az elmúlt esztendőben. Lapozgatom a Presbiter megjelent számait. A hatvanat, már kissé sárguló első számait. S mint érett gabonatóblában a különös lenyomatokat, felfedezem e három szó egyre élesebb rajzolatát: Igazság – irgalom – ima. Ezt rajzolják ki a 10 év alatt könyvnyivé duzzadt közel 900 oldal kezem alá hajló lapjai. Először csak zsenge-zölden, amint az 1992 január-február hónapban megjelent első szám vezércikke (Köszöntő Nagy Ferenc József akkori elnökunktől), s reményzöld PRESBITER címszava élémhozza.

Majd egyre markánsabban, ahogy az Úr akarta, s adta megfogalmazni, nyomdailag is szépen felöltöztetni, megjeleníteni üzeneteit. Akkor még 12 oldalon, majd nyolc éve 16-on. És e jeladások, nyomok szerte vándoroltak kárpátmedencei református népünk szeme-szíve-keze elé, 246 ezer példányban, amiből 36 ezer a történelmi haza területén, meg a távolabbi magyarság-szigeteken járta önálló útját. S közben egybeölelt szíveket, vigasztalt és erősített háborúk és félelmek szorongatta falvakban Délvidéken, Horvátországban, testvéri öleléssé vált Erdélyben és Felvidéken, kézzel-kézre járt Kárpátalján... Néha úttalan utakon is célba ért, mert Aki küldte, az vigyázta útját. Minderre kibeszélhetetlen hálával gondolunk vissza, e gyönyörű korszakra, a missziós lelkülettel, lelkesen és szakismerettel, lelki fantáziával alkotó első szeretet idejére. De látjuk, tudjuk esetenkénti tévedéseinket, mulasztásainkat is. Ez alázatra int, további teremő töprengésre, még fogékonyabb odafigyelésre a bírálókra és a kérőkre. Aztán látjuk a kedves arcokat, akik velünk együtt rótták a sorokat, hozták a cikkeket, jelezték az érdeklődést, vitték magukkal önkéntes terjesztőként számainkat. Látom őket a Lélek tűzétől átizzott szemmel-arccal. Most csak két nevet említek azok közül, akik csak testileg vannak távol: a kedves Vándor Gyuláét, missziós titkárunkét, és a hit ajándékát szenvedéseiben megkapó nyomdaigazgatónkét, Kovács Gáborét. Mindannyiunknak egy vágyunk volt: bárcsak még hatékonyabban szolgálhatnánk Urunkat, s ébreszteniék őrállói, szép felelősségükre a 20 ezer presbiter. Még messze vagyunk ennek elérésétől, ezért nincs okunk félni, hogy lapunknak nem lesz jövője. Sok a feladatunk, lesz munkánk bőségesen. Ami mögöttünk van, mindenért hála, egyedül hála a mi szerető és kegyelmes Istenünknek, aki mindezt engedte elvégezni. Ami előttünk van, arra nézve pedig a múlt drága jeladásaként is, meg a jelen elmélyült igetanutmányaként adassék nekünk három útravaló szellemi-lelki tarisznyánkba: az Igazság, az irgalom és az imádság.

Az Igazság

– nem a mienk, a veszendő öngigazság, nem is a törvényé, a jogszabályé, amit érdekek vezette gyarló emberek alkotnak, nem is a bölcseké és a tudósoké, nem a történelemé, ami mindig tragédiák árán, utólag hozza felszínre az igazságot, a valót, ha egyáltalán napvilágra hozza. És nem is az „én igazságom” vagy a „mi igazságunk” csonka töredéke, amiről józanul bárki beláthatja: „a részigazság teljes hazugság is lehet”. Az IGAZSÁG nem a hatalom aktuális birtokosainak magukhoz igazított, „fazonírozott” igazsága. S nem „a” magyar, „a” református, „a” keresztyén igazság, nem „a” morál másokat

megítélő, becsmérő, magunkat felmentő öngazultsága, mégcsak nem is a fehérember vagy az európai kultúrnépek igazsága. *Amire mi felnézünk, az keresztyi magasban van felettünk, talmi igazságaink fölött, s szívnyi mélységben lehet bennünk, ha Istenünk úgy akarja.* Ez az az IGAZSÁG, amire a világ mindenkori fiainak képviseletében Pilátus csak pontatlanul tudott rákérdezni: Mi hát az igazság? Mi hát a tény? Ez az IGAZSÁG az, amire mi is legfeljebb rámutathatunk, rácsodálkozhatunk: az ECCE HOMO igazsága, a Bárány igazsága a farkasok között, a tisztáé a démonok között, a vércseppet izzadóé a gúny köpéseit osztó tömegemberek között. Ez az, amiről egyedül Ő szólhat, aki ezt mondta: **ÉN VAGYOK AZ IGAZSÁG** (Ján 14,6). Jézus Krisztus ez az igazság. Ő az élő, személyes Igazság, amit a Vele való találkozásban és kapcsolatban kapunk kölcsönbe. Ő az egy és oszthatatlan, az egyesítő és megosztlásokat, szakadásokat gyógyító Igazság. S olyan valós, oly' cáfolhatatlan, mint a Koponya hegyének sziklaköve. Csak kikerülni lehet, de cáfolni nem. Egyetlen maradandó kincsünk, egyetlen pótlékunk, Akivel minden fogyatkozásunk ellenére tökéletesen állhatunk meg mennyei Atyánk előtt. Ez a megigazító, mennyei értékrendre, új életre segítő élő IGAZSÁG lenne bár minél több presbiter testvérünknek igazi kincsévé, s annyi hazugság, féligazság, hamis hír hinarába kevert-csavardott felebarátunk számára szabadító erővé! „Én vagyok az Igazság”. Ez az Igazság ott lehet minden ámenünkben, ez által nyílik ki jelenünk a jövő előtt, s lesznek számunkra is igazakká és ámenekké Istenünk ígéretei. Általa tud sebeket kötözni a gyülekezet és az egyház, tud a nemzeti és nemzetközi méretű nagy értékrendváltásban Urunk megtartó eszköze lenni és maradni. Becsapottak, megaláztak és megszorítottak, jogaikból kiforgatottak, szegények mindig lesznek velünk. De vajon mi melléjük állunk-e?

Az Irgalom

pedig ennek a felülről jövő, megtestesült Igazságnak, az általunk befogadott IGAZNAK az elérkezése másokhoz – rajtunk keresztül. A tettekre váltott szeretet. Mert aki befogadta az Igazságot, az élő Krisztust, az tudja, hogy irgalomból él, ezért kötelességének tartja, hogy irgalommal éltesse másokat. „A Jézus életében való részesülés által másokat szolgáló életre szabadulunk fel. Jézus követői ugyanis irgalmasok. Nem elég nekik a maguk nyomorúsága, hiányossága, hanem részt vesznek mások nyomorúságának enyhítésében, a magaláztak felemelésében” (Bonhoeffer). Ettől boldogok az irgalmasok (Mát 5,7). Ahol csak megvalósul valami Urunk Igéjéből, amin majd megmértetik minden ember, ott az irgalom valósul meg: ahol az éhezőnek enni adnak, a szomjazónak inni, ahol a jövevényt befogadják, a mezítelent felruhazzák, a beteget meglátogatják, a fogolyhoz elmennek (Mát 25,32kk), ahol egy-egy presbiter vagy keresztyén ember a világ kicsinyeihez lehadol, s ezért nem vár még köszönetet sem – ott történik, valósul meg az irgalom. Ez a legnemzetközibb erkölcsi valuta, ezért is mondhatta egykoron az USA elnöke, Ábrahám Lincoln: „Senki ellen gyűlölet – mindenki iránt irgalom – itt kezdődik a demokrácia”. Milyen aktuálisak a diakónia atyjának, Bodellschwingnek is a szavai: „Ne legyen köztetek úrrá a pénz, hanem az irgalom!”. Az „Én vagyok” Ura bőven árasztja világunkra Lelkét, hogy az irgalomra elvezessen. A vak Milton diktálta le ezeket a sorokat: „Dicsérjük, mert jó az Úr! / Áldjuk szakadatlanul, / Mert irgalma sziklaszál / Mind örökké biztos áll! / Megszán, ha utunk sötét: / Ránk ejti tekintetét, / Mert irgalma sziklaszál, / Mindörökké biztos áll!”. Nem lehet eleget szólni, ír-

ni manapság az ebből az aláhajló irgalomból fakadó irgalom kultúrájának szükségességéről! Bárcsak lennének ennek a *samaritanusi, jövőesélyes etikának* lapként, olvasóként, presbiterként egyre többen elkötelezett értői és gyakorlói, akik a világot, a hatalmat, az életet *alulnézetből* is képesek és készek látni és megfogalmazni!

S végül a legfontosabb, ami életbenmaradásunk alapvető tápanyaga, mert ha ez kimarad lelki tarisznyánkból, nem bírjuk sokáig az utat. Ez az

Imádság.

Micsoda erő van, lehet abban, ha a népszámlálás során magát reformátusnak valló 1,6 millió testvérünk imája egy hatalmas lelki erőművé összpontosulna! Nem csak hegyeket emelhetnénk, hanem boldogító egyházat, hazát is építhetnénk itt a Kárpátok alatt. Vagy ha a 20 ezer presbiter, az elszakított országrészek egyháztesteiben velünk együtt odaszánt, buzgó imaláncot alkotna, ez esztendőben programunk szerint kétszer is: május 12-én a családokért és a családiassá váló gyülekezetekért, s június 16-án a presbiterek ébredő-ébredtő hitéért és szolgálatáért, s azért, mert Jézus az Igazságunk, s az irgalom az életformánk. Micsoda országgyógyító, lelki egészségügyi program ez, ami ingyen is a legdrágább eredményeket hozhatná: megmaradást, józanságot, s hogy becsülni kezdené végre magyar a magyart! Micsoda ropant szunnyadó lelki erők! Bárcsak a Lélek rálehellne könyörgéseinkre! Mert ma még imaszegények vagyunk, néha koldusszegények. Dőlnek, omladoznak kapcsolataink, mert hiányzik belőlük az imára kulcsolt kéz melege, simogatása, erős összetartása. Mert Istennel, Urunkkal nem beszélgetünk szelíden, vagy sokan sokáig sehogy, hiányzik egymáshoz irányuló szavainkból ez a szelíd erő. És hiányzik az Isten előtti őszinteség, egyenesség. Ehelyett kozmetikázunk, elkenünk, álarcosbállá tesszük életünket, a személyeset, s ami még súlyosabb: a közösségit! Ezért hiányzik a többes szám derűje, a „mi” ereje, s egyre tolakodóbb, fül- és léleksértőbb a tengernyi „én, én, én”. „Uram, taníts minket imádkozni!”. Minket, akiknek legnagyobb esélyünk ma sem elsősorban az Európai Unió, a NATO, az euro, a sebzett nemzeti öntudat túlfűtése, hanem az ima, s amire ez felkészít: az irgalom és az Igazság követése. Az ima, melyen át Isten Lelke kifújja lelkünkben a ránktelepedő bűn-szmozgokat, hogy Őt és egymást is tisztábban, krisztusiban láthassuk! Adja meg Urunk az Annák imáját asszonyainknak gyermekáldásért, Dávid bűnvalló imáit egyházunknak, Mózes imáit népünkért, Nehémiásét hazánkért, Pálét az evangélium győzedelmes előrenyomulásáért a magyar köz – és magánéletben, mindenekfelett Urunk imáját minden emberért. És Szikszai, Árva Bethlen Kata, öreg Rákóczi fegyelmezett, lényegretörő, Istent-embert nem terhelő imasóhajait valamennyiünknek. Luther szerint az imádság erős vasfalat, oltalmazó védelmet nyújt az imádkozónak, Széchenyink szerint pedig akkor a legnagyobb az ember, amikor fohászra térdel. Adja Isten lapunk születésnapján, s valamennyiünknek a kegyelemből megnyíló jövőben, hogy legyenek ilyen imádkozó presbiteraink, egyháztagjaink, hazánkfiai minél többen. Ha ezt lapunk a legcsékélyebb mértékben is elősegítheti, meg is teszi. Isten adjon ilyen-lyeppen bővülődjő újabb születésnapokat, amelyeken változatlanul szemünk elé rajzolódna majd Urunk jelenlétének lenyomatai, ezernyi formában, kiváltképpen az Igazság követésében, az irgalom gyakorlásában és a lényegretörő imákban.

Dr. Békefy Lajos PhD
felelős szerkesztő

Az Ige körül

Akarjad akaratát!

János 7,31-39

Jeruzsálemben a lombsátor ünnepén Jézus prófétaként magasodik a tömeg fölé. A próféta kiált, hogy felfigyeljenek rá, mert a próféta ismeri Isten szavát. Keresztelő János kiáltott a pusztában (Jn 1,15). Jézus kiáltó hangjára figyeltek fel a templomban (28) és kiáltó hangja hallatszott az ünnep utolsó napján (37). A próféta azonban akkor szól, amikor eljön az ideje. Jézus nem ment fel Jeruzsálembe, amíg nem jött el az ideje (10). A próféta Istentől rendelt időben (kairos) él és szól. Ez az idő az ünneplésre Jeruzsálembe érkezők számára rendelt idő, a kegyelem ideje volt.

A jeruzsálemieket a kegyelmi időben történő magatartásra maga Jézus készítette fel. Jézus a rendelt idő felismerését abban fogalmazta meg: „aki kész cselekedni akaratát, az felismeri... Istentől való-e” (17). A felismerés: „akarjad az Ő akaratát”. Tedd, cselekedd, amit akar veled. Most van az alkalmas idő! A jeruzsálemieknek az volt a bűne, hogy nem akarták odaadással az Igét, a prófétán keresztül megszólaló Isten szavát befogadni. Sokasodó kérdéseikkel távol tartották maguktól a kegyelmet. Kérdéseikkel ugyan Jézus fizikai közelségében maradtak, de egyre távolodtak tőle.

A kérdés több funkcióval rendelkezik. Van, aki kérdez, hogy megismerhessen, de van, aki kérdez, hogy hártson. A tessék megmondani kérdés hallgathatja el a tessék befogadni megszólíttóságot. Kérdés vagy odaadás? Kérdés vagy akaratának akarása? Aki nem akarja, gyakran a kérdéssel bújik ki a vállalás elől. Pedig Jézus az Atya akaratának akarását kínálta fel. Az az Atya akarata, hogy aki látja a Fiút és hisz benne, örök élete legyen (Jn 6,40).

A jeruzsálemiek – és velük együtt sokan – előbb tudni akartak és utána – ha egyáltalán – akaratát akarni. Jézus éppen fordítva mondta: akard először akaratát és utána mindent megtudsz, amire szükséged van. Jézus követése nem úgy történik, hogy először mondd meg, hová mégy, mi lesz velem és akkor majd követlek. Akik így akarják követni, azok számára ma is szól az Ige: „a rókáknak van barlangjuk... de az Emberfiának nincs hová fejét lehajtania”

(Mt 8,20). Jöjj, kövess engem úgy, ahogy vagy. Akarod? Akarom! Követlek!

Jézus látva a tömeg értetlenségét, ismételt prófétai kijelentést téve, hangosan kiáltott: „Ha valaki szomjazik, jöjjön énhozzám és igyék” (37). Itt a hangosan kiáltás nem emelt hangú beszédet jelent, hanem a prófétai szó megnyilvánulását. Szavával „felülírja” a jeruzsálemiek hiábavaló kérdésekkel terhes mondatait. Érthetővé akarja tenni, mit jelent „cselekedni akaratát”.

Jöjjön és igyék. Két fontos cselekvés. Jöjjön, mert nem viszem a vizet hozzá és nem itatom meg. Jönnie kell és hozzám kell jönnie. Innia kell! Igyék: ez akaratának akarása.

Ezek a cselekvésre ösztönző felszólítások csak azokhoz jutnak el, akik szomjaznak. A lombsátor ünnepe utolsó napján, amikor elhangzott a felszólítás, sokan szomjasak lehettek, vágyhattak frissítő vízre. A felszólítás azokhoz szólt, akik szomjúhoznak. Azokhoz, akik már szenvednek, mert nyilvánvalóvá vált előttük, hogy hiányzik életükből a víz. Az Úr nem egy korty lenyelhető vizet kínál. Sokan vannak, akik különböző gyülekezeti alkalmakon vannak jelen és egy korty vízként vizik magukkal a hallottakat. Jóleső, belsőleg kellemes érzések (szívesség, kedvesség, készség, szeretet stb.) erősödnek meg bennük. Ezek az üdítés céljából igénybe vett gondolatok nem Igék, nem is üdítene. Kedves, visszaemlékező mondasok, de azok is maradnak.

Sokan úgy vélik, szomjúságuk csak ajkuk szárazságát jelenti és úgy gondolják, elég, ha azt enyhítik. Sokan – egész életükben – csak enyhíteni akarnak állapotukon. Megszomjaznak és isznak. Elragadja őket – különösen nagy ünnepeken – a vallásosságuk gyakorlásának a szomja. Vannak, akik szomjukat oltó vizekkel próbálkoznak, majd rájönnek, hogy egyre keserűbé vált a szájuk. Életet fakasztó víz helyett a posvány víz büze és undora tölti be életüket. Ismét inniuk kell, de továbbra is szomjasak maradnak.

Szomjasak, de nem szomjúhozunk. Aki

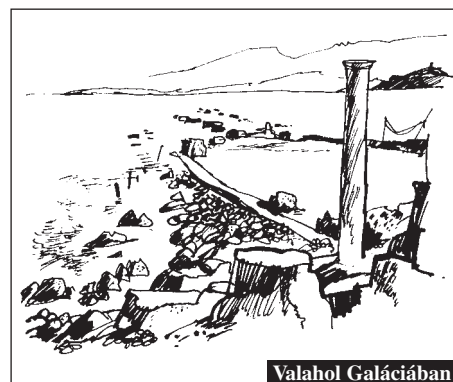
szomjúhozik, az tudja – vagy keservesen tapasztalta –, hogy nem segít rajta semmiféle szomjat oltó víz vagy folyadék.

„Aki hisz énbenem, annak belsejében élő víz folyamai ömlenek” (38). Ez a víz, élő víz. Nem hűsítésül, nem kortyolgatásul, nem a kiszáradt ajkak nedvesítéséül, hanem életet teremtő élő vízként szolgál.

Igyál! Azt jelenti, engedd, hogy ömöljön beléd, mint a forrás buzgó vize. Elárasztja bensőnket és túlrad mások felé. „Aki abból a vízből iszik, amit én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne” (Jn 4,14). „Ha valaki szomjazik... jöjjön, igyék”. Akard akaratát és engedj a hívó szónak: jöjj és igyál! Forrás fakad benned, amely szétárad benned és kiárad belőled, tovább, mások felé.

Dr. Cseh Lajos

Keletkezéstörténet

Valahol Galáciában

Pál levele a Galatákhöz

A levél címzettjeiként szűkebb és tágabb értelmezéssel lehet találkozni. Leginkább azt a feltételezést tekintik elfogadhatónak, hogy Kis-Ázsia belsejében Ankyra (ma Ankara) környékén található Galácia provinciában lakó keltáknak, (görögös kiejtéssel galata) szól a levél. Galácia magába foglalja Ikonion, Lüztra, Derbé stb. városokat is, ahol Pál a második missziói útja során hirdette az Igét. A galatákat Pál a harmadik missziói útja során is meglátogatta. Itt alakult meg az első olyan keresztény gyülekezet, amelynek tagjai többségükben pogány eredetűek voltak.

(Folytatás a 4. oldalon)

(Folytatás a 3. oldalról)

A gyülekezetek nagy veszedelembé kerültek, mert olyan zsidókeresztyének jelentek meg, akik nem tudtak belenyugodni Pál tanításába. Azt tartották, hogy a keresztyéni hithez hozzá tartozik az ószövetségi törvény, különösen a körülmetélésnek, mint Istennel kötött szövetségnek a vállalása. Pál munkásságát is semmivé akarták tenni, gyanússá tették személyét és apostoli hivatását. A hitükben még nem kellően edzett galaták ingadozni kezdtek. Pártoskodás ütötte fel a fejét. E veszedelmes tanítással szemben az apostol határozottan fellépett. Kijelentette, hogy apostolsága, és az általa hirdetett evangélium isteni eredetű. Akik kétségbe vonják, azok elferdítik Krisztus evangéliumát, mert a törvény által senki sem igazul meg, hanem csak a hitről szóló igehirdetés által (3,1-5). Aki viszont körülmetélkedést hirdet – ismétli meg Pál korábbi tanítását –, annak kötelessége az egész törvényt megtartani (5,3).

Ugyanakkor a szabadság – ahogy ellenfelei erre következtettek – nem jár annak zabolátlan hirdetésével, hogy „a szabadság nehogy ürügy legyen a testnek” (5,13).

A levél jól tükrözi – ahogy erre elemzők rámutatnak –, milyen hatalmas harcok és fájdalmak kíséretében vált el a keresztyénység a zsidó vallástól. Megismerhető az a komoly kísértés, hogy a keresztyének Istenhez való viszonyukat – félelemből, vagy önteltségből – vallási előírások betartására alapozzák. Biztatásul is szolgál, hogy Krisztus szeretete a benne hívőket megszabadítja önmaguk „megigazulásának” kétségbeesett igyekezetétől. Így talán érthető a kemény fogalmazás: „átkozott legyen”, aki más evangéliumot hirdet (1,8).

A levél tartalma: Az Isten szabadságra hívó evangéliumának hirdetése (1,12-5,12).

Pál apostoli megbízását Jézus Krisztustól kapta (1,12-2,21).

Isten szabadságra hív el az evangélium által (3,1-5,12).

Isten szabadsága – a szeretet szolgálatában szabad ember (5,13-6,10).

Óvás a körülmetéléstől, mert Krisztusban csak az új teremtés számít (6,11-18).

A levél központi mondanivalója: „álljatok meg szilárdan és ne engedjétek magatokat újra a szolgaság igájába fogni” (5,1).

Cs. L.

Lehet-e keresztyénység

A feladott kérdésre egyszavas választ adhatunk: NEM! Jézus Krisztus, ebből következően a keresztyénység nélkül nem lehet társadalmat építeni. (Mint ahogy cement nélkül sem lehet betonozni.) Az elmúlt félévszázad diktatúrái ezt a képtelenséget kísérelték meg. A reál-szocializmus által elpusztított százmillió ember sorsa és a szocialista rémálom keserves utóhatásai kemény elutasító „nem”-et indokolnak. Társadalmat csak Krisztussal lehet építeni.

Nem is kellene erről többet beszélni, ha néhány nappal korábban nem hangzott volna el a bukott szocializmus egyik élharcosának szájából az, hogy „Jézus volt az első szocialista”, meg az, hogy „politikának és erkölcsnek nincs köze egymáshoz”. Az előbbi tézist éppen 50 évvel korábban farkas-bájlógás közepette adta elő Kiss Roland rákosista miniszter és egyházkerületi főgondnok: „Jézus volt az első kommunista”. (Csak annyi a különbség a kettő között, mint az ötágú csillag és a szegfű között...) – Az utóbbiról pedig azt kell megállapítani, hogy az előadó éppen akkor nem volt a „marxista egyetem” óráján, amikor az erkölcs felépítmény jelleget tanították... – Manapság ezek a régi-új petárdák durranak.

A témában továbbhaladásunkat segíti, ha Európa térképére nézünk. Különös jelenséget észlelünk. Európa klasszikusan protestáns országokban (Finnország, Dánia, Svédország, Norvégia, Hollandia, Svájc, Nagy-Britannia, a hajdani NSZK) sehol nem találunk számottevő marxista pártot. (Legfeljebb egy hátsó lépcsőházban látható kis cégtáblát.) Ezzel szemben a latin országokban, ahol eltiporták a reformációt, a kommunista pártok hatalmas tömegszervezetek voltak, örök forrongással, sztrájkokkal, kormányválságokkal. Miért? A reformáció 1517-et követően megoldotta Jézus Krisztus által a társadalmi kérdéseket. S ha Kálvin, meg Luther nem ismerne rá egyik-másik mai követőjére, az általuk kialakított társadalmi struktúrák azonban megmaradtak. A XX. század legnagyobb európai közgazdásza, Max Weber bőségesen kifejtette ezt „A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme” c. művében. Ennek nyomán beszélnek újabb közgazdasági szakértők Szlovénia, Spanyolország, Portugália „protestantizálódásáról”.

Pedig a protestáns egyházak nem tiltották, nem is üldözték a bolsevik mozgalmakat. Ámde az internacionálék pártjai nem sokat kezdhettek – a zavarkeltésen kívül – e tája-

Gondolat-tár

Amikor a gyermekek még kicsinyek, akkor még csak anyjuk ölét „tiporják”, amikor felnőnek, akkor az emberek szívét. (Anette von Droste-Hülshoff)

Mielőtt megházasodtam, hatféle elméletem volt a gyermeknevelésről. Most van hat gyerekem, s nincs egyetlen elméletem se. (John W. Rochester)

Gyermekeid útjából ne végy el minden követ, különben egyszer csak fejjel rohannak a falnak. (Robert Kennedy)

Sokrates, az ókori bölcs megjelent egy bevásárló központban, s így kiáltott fel: „Mily nagy azon dolgok száma, melyekre nincs szükségem”. (Kurt Marti)

Az, aki az erőszakot teszi módszerévé, szükségszerűen teszi alapelvévé a hazugságot. (Alexander Solzsenyicin)

Az igazán jó barátok azok, akik egészen pontosan ismernek minket, mégis kitartanak mellettünk. (Marie von Ebner-Eschenbach)

Nem azoktól félek, akiknek képességeik vannak, hanem azoktól, akik mindenre képesek. (Winston Churchill)

„Szentek” azok, akik megkönnyítik másoknak, hogy Istenben higgyenek. (Nathan Söderblom)

Isten nem lenne Isten, ha mindenestől megérthetnénk Őt. (Bernhard von Clairvaux)

nélkül társadalmat építeni?

kon, hiszen gyakorlatilag minden ember kapott munkát, kenyeret, útlevelet, sajtót, de mindenkifelett hitet és reménységet Istenben.

A keresztyénség azt mondja: „az Ethosz: ethosz!” Kőbevésett törvény! Előtte mindenkinek fejet kell hajtania. (Ne ölj! Ne lopj! stb.) Ezzel szemben a marxista morál: felépítmény. (Magyarul mindkét idegen szót tévesen erkölcsnek mondják egyesek.) Tartalmát a mindenkori társadalmi érdek szabja meg a diktatúra igényei szerint. Pl. a jog a proletárdiktatúra eszköze. Ezt nem titkolta senki. Ha a Párt érdeke kívánja, ölj, vagy halj meg. „A Párt a mi eszünk, biztos jelenünk, ragyogó jövőnk!...” Ezért változtatgatta a stratégiai célok fenntartása mellett taktikai okokból még a nevét is. Hol: Kommunisták Magyarországi Pártja (KMP), hol: Békepárt, hol: Magyar Kommunista Párt (MKP), hol: Magyar Dolgozók Pártja (MDP), hol: Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), hol: ...Óvodától az egyetemen át holtig tartó agymosás következtében sok *balvélekedést* örököltünk meg. Mindenekelőtt ezektől kell megszabadulnunk. Ilyen balvélekedések:

① **Az Egyház foglalkozzék hívei lelki üdével, a Párt(ok) dolga a társadalom épí-**

tése. Ez a tézis a társadalmi méretű skizofrenia egyik oka. Mint is lehetne szétszabdalni az ember lelki, fizikai, szellemi és társadalmi szükségleteit? Az ember „egész”-séges organizmus! A református keresztyénség pedig nem a halál utánra teszi az üdvösség és kárhozat kezdő pillanatát. „Érzem, hogy az örökélet már e földön az enyém lett” – énekeljük. Másrészt tudjuk, hogy Krisztus nélkül „Pokol az élet!”

② **A vallás magánügy.** Ez, mint jogi tétel igaz. (Akár hívó ember gázol, akár nem hívó, a büntetéstétel ugyanaz.) Ámde társadalomtételként hamis. Ugyanis *a hit a legvalóságosabb közügy.* A hívó ember nem mondhatja – nem is akarja mondani – pl. a lopásra: „Na és!” Egy nemzedék nőtt fel úgy, hogy folyamatosan csak azt hallotta: „A hívó ember retrográd, az ateista haladó, mert tudományos világnézetet vall”. Egyetemi felvételnél osztályidegennek minősült a hívó ember gyermeke. A hívó keresztyén lét-parancsa, hogy hite által társadalmat építsen.

③ **„A tudás nemesít”.** Ez abszolút igazság a római jog rendszerében és Bethlen Gábor erdélyi fejedelem rendelete értelmében. Ámde vaskos hazugság – vagy tévedés – az ún. szocialista humanista állítás, hogy mivel

a hit és tudás ellentétben áll egymással, azért a hitetlen „szak”-ember a valódi ember. S csak tudásgyarapítás kell ahhoz, hogy valaki embernek számíton. Tény, hogy börtöneink megteltek diplomás emberekkel. Komoly bűncselekményt „szak”-ismeretek híján már nem lehet elkövetni. A hit embe- re viszont tudja, hogy Isten ítélőszéke előtt fog küldetéséről számot adni. Éppen ezért akár Nobel-díjas, akár analfabéta az illető, mindent „az örökkévalóság feltétele alatt” tesz.

④ **„A pénznek nincs szaga”** – mondják mindazok, akik Marx Tőkéjéből mára csak a tőkét értékelik. (Tibérius császár a nyilvános illemhelyek megadóztatása alkalmával mondotta a fenti kijelentést.) E mondás libertinus alkalmazása folytán világunk ugyan csak „bűzlik”. Milyen finomkodóan hangzanak az ilyesféle szavak: „paraszolvenca”, „sikerdíj”, „kezelési költség”, „közbenjárás költség”. Mind a hajdani „uzsora” fogalmát, avagy a zsarolását fedik. Megélhetésénél fogva minden keresztyén része a világgazdaságnak. Mentse Isten, hogy meglegyintse őt is a „Kis dohány, kis foci – nagy dohány, nagy foci” szele. Bizonyos értelemben számíznunk kell azt a *balhiedelmet, hogy pénz a mértéke mindennek.*

(Folytatjuk)

Dr. Papp Vilmos

HITRE NEVELÉS – OTTHON (2.)

Konkrét ötletek a közös otthoni tevékenységekhez

Az asztalt körülülve külön-külön minden családtag mondja el néhány mondatban, amit megtanult, majd beszélgezzünk az elhangzot-takról!

Meséljük újra a bibliai történetet úgy, hogy mindenki sorra mond egy-egy mondatot!

Tanuljunk meg hálásaknak lenni, ezért írjuk fel, miért adhatunk hálát aznap!

Válaszoljunk a következő kérdésekre a történet átisméltése után:

1. MIT tegyünk a hallottak után?

2. HOGYAN valósíthatjuk meg konkrétan ezeket a következő héten?

Ha adakozásról tanultunk, akkor gyakoroljuk a héten pl. azzal, hogy a saját időnkéből áldozunk beteglátogatásra, segítségre! Ha az ellenség szeretéséről tanultunk, az elkövetkező héten igyekezzünk segíteni egy számunkra nem szimpatikus ismerőst!

Írjuk ki az aranymondást egy nagy lapra, hogy a hét folyamán megtanulhassa a család. Beszéljünk az igevers mindegyik szavának jelentéséről!

Mindenki válasszon ki egy szót, ami számára a legfontosabb az aranymondásból, és indokolja meg választását!

Nézzük meg a kiemelt bibliai vers szöveggörnyezetét, hogy jobban megértsük az üzenetet!

Beszéljünk arról, miben segít ez az igevers, hogy egyre inkább hasonlítsunk Jézusra!

Imádkozunk az aranymondás üzenetét felhasználva!

Rajzolja le mindenki: konkrétan miben segíthet neki a tanult bibliai vers!

Mondjuk vissza a tanult versszakot úgy, hogy sorba mindenki

mond egy-egy szót belőle, ezután pedig az aranymondás szavait írjuk fel különálló papírokra és az a feladat, hogy helyes sorrendbe helyezzük el együtt az asztalon!

A vallásóráról hazajövő gyermektől a következőképpen is kikérdezhetjük az ott elhangzottakat:

Rajzoljon a tanultakkal kapcsolatos képet, hogy abból jöjjünk rá, miről beszéltek!

Keressen a lakásban olyan játékokat meg tárgyakat, amelyek kel- lékek lehetnek a történet újramesélésénél!

A vallásórán tanultaktól függetlenül:

Adjunk hálát étkezések előtt (szabadon mondott vagy kötött imá- val)!

Tanuljunk együtt bibliai verseket (ha minden héten egyet megta- nulunk, akkor év végére 52-t fogunk tudni)!

Tanuljunk együtt új énekeket.

Olvassunk együtt rendszeresen Bibliát (este, vacsora után például)!

Kézimunka ötletek:

Bábut készíthetünk bibliai történetek személyiségeinek ábrázolá- sához.

Nagy kartonra közösen rajzoljunk bibliai történetet, mind több részletet dolgozva ki a hét folyamán!

Reméljük, mindezek az egyszerű és részben talán ismert ötletek segítségül szolgálnak majd. Végül még csak annyit, hogy legnagyobb merénylet gyermekünkkel szemben, ha nemtörődöm módon kezel- jük nevelésük kérdését. A mi felelősségünk, hogy Istennel helyes vi- szonyba kerülhessenek, és így reményteljes esélyük lehessen hitben élni a világ nyomása ellenére is. Vegyük hát komolyan a ránk bízott drága kincsek nevelését Isten segédelmével.

Bob és Sandy Barber

Presbiteri Konferencia Felvidéken

2001. november 17-én Bátorkeszin került megrendezésre a Komáromi Református Keresztyén Egyházmegye Presbiteri Konferenciája.

A Bátorkeszi Református Egyházközség jelenleg közel 800 lelket számláló gyülekezete a Szlovákiai Református Keresztyén Egyháznak. Maga a község a Dunától tizenöt kilométerre terül el Komárom és Esztergom között. A település honfoglalás korabeli. Az első írásos emlékek 1156-ból származnak, amikor is Villa-Kescu néven említődik püspöki birtokként. 1292-ben már a Keszi megnevezéssel találkozunk. 1311-ben Csák Máté hívei csaknem elpusztították a falut. 1532-ben a község mezővárosi rangot kap. 1654-ben már a Pálffy-család birtokaként van nyilvántartva. Az 1848/49-es esztendő eseményei is nyomot hagynak a község történetében, ugyanis 1849. április 22-én a Komárom fele vonuló VII. hadtest Görgey Artúr vezetésével Bátorkeszin táborozott le. Az akkori református lelkész, Kováts József látta vendégül Görgeyt és vezérkarát. Az I. világháborút követően a község is a Csehszlovák Köztársaság része lett. 1938-ban az 1. bécsi döntés értelmében ugyan egy rövid ideig újra Magyarország része, de a II. világháborút követően ez ismét megváltozik.

Az egyházközség története a XVII. század elejére nyúlik vissza. Már ebből a korból ismerjük az itt szolgáló prédikátorok nevét. Az egyházi élet nyomát bizonyítják azok az úrvacsorai edények, melyek ebből a korból származnak: egy virágmintákkal díszített, aranyozott úrvacsorai kehely 1646-ból, és két úrasztali kancsó az 1669-es, valamint az 1696-os esztendőkből. A jelenlegi templom 1785-ben épült, torony és utcára nyíló ajtó nélkül, a tornyot 1878-ban építették a templomhoz.

Az 1755-ös lakossági összeírás szerint a településnek 640 katolikus és 479 protestáns lakója volt. 1851-ben a 783 katolikus mellett már 934 reformátust tartanak számon. Az 1991-es népszámlálási adatok alapján pedig 2204-en vallották magukat katolikusnak, és 788-an reformátusnak.

Ami a gyülekezet jelenlegi életét illeti, az állandó alkalmaink mellett különböző rendhagyó alkalmakat, pl. március 15-én megemlékezést, pünkösdkor koncertet szervezünk, melyen meghívott igehirdetők szolgálnak. Többek között vendégeink voltak a komáromi Calvin J. Teológiai

Akadémia hallgatói is. Gyermekeink és fiataljaink a nyári szünidő alatt a Fiatal Reformátusok Szövetsége által szervezett különböző táborok (gyermek, tini, értelmiségi) aktív résztvevői. Hétfőnként hittanoktatás folyik a helyi Kováts József Magyar Tannyelvű Alapiskola 9 évfolyamában 4 csoportban. Ezt 57 gyermek látogatja, mely az iskolaköteles református gyermekek 100%-át jelenti. Kedden a helyi

Bátorkeszi református templom

sakközépiskolában 3 csoportban kb. 45 ifjú részvételével tartunk órákat. Kedden este felnőtt bibliaóra, péntek este pedig ifjúsági bibliaóra gyülekezünk össze. Vasárnap egy időben van az istentisztelet és a gyermek-istentisztelet. Az egyházközség életét a 18 tagú presbitérium igazgatja, élén két gondnokkal és 2000 októberétől a *Czinke lelkészházaspárral*. A lelki épülés mellett fizikailag is építkező gyülekezet vagyunk. Jelenleg a parókia javítása van folyamatban, melyet reményesgünk szerint – Isten segítségével a templom és a volt református iskola rendbehozatala követ majd.

A presbiteri konferencia istentisztelettel vette kezdetét a református templomban. *Dr. Nagy Lajos* esperes köszöntő szavai után *Dr. Erdélyi Géza*, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke hir-

dette az Igét a Zsid 10,23-25 alapján, kihangsúlyozva, hogy Krisztushoz, hitvallásunkhoz és egyházunkhoz szilárdan, ingadozás nélkül ragaszkodjunk, és bátorítsuk egymást szeretetre.

Az istentiszteletet követően a konferencia a Helyi Művelődési Központban folytatódott. A *bátorkeszi gyülekezet hittanos gyermekei „Halld meg a hívást, Jézusodét!” kezdetű énekkel, Nyers Gyula Bódás János: Maradj magyar és kálvinista című versével, a Csemadok mellett működő citera együttes népdalcsoporttal, az éneklőcsoport pedig az „Ez a föld...” kezdetű énekkel köszöntötte az egybegyűlteket.*

Fúró Ernő egyházmegyei gondnok megnyitója után a résztvevők két előadást hallgattak meg.

Dr. Herczeg Pál, a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem és a komáromi Calvin J. Teológiai Akadémia tanára: „A presbiteri tisztség és szolgálat az Újszövetségben” címmel a presbiteri tisztség kialakulásáról és a gyülekezetekben máig meghatározó szerepet betöltő tevékenységükről szolt.

Dr. Molnár János, a Calvin J. Teológiai Akadémia dékánja: „Történetek a napjainkban reneszánszát élő ortodox egyház évezredek életéből” címmel tartott előadást, ismertette ennek az egyháznak múltját és jelenét. Felhívta a figyelmet olyan egyedi sajátosságokra is, melyekből gyülekezeteink is példát vehetnének.

Az előadásokat hozzászólások követték, melyben a felszólalók gyülekezeteinket érintő aktuális dolgokban, mint a gyülekezeti éneklés, tradícióhoz való ragaszkodás, vagy pedig újítás – megújulás témákban cseréltek véleményt.

A konferencia szeretetvendégséggel ért véget, mely közben alkalom adódott kötetlen beszélgetésre, s egymás megismerésére is.

A szünetben lehetőség nyílt az egyházközség fényképekből és írásos dokumentumokból készült gyülekezettörténeti kiállításának megtekintésére, így a konferencia résztvevői bepillantást nyerhettek a vendéglátó gyülekezet 1600-as évekig visszanyúló múltjába is.

Istennek legyen hála ezért az áldott alkalomért, melyen együtt erősödhattünk hitben, lélekben egyaránt.

Czinke Zsolt
lelkész

Személyes bemutatkozás

Istennek hála, gyülekezeteinkben már általános szokássá lett a presbiterik bibliórája. A biblióra rendje is elég általánosan elfogadott. Az Ige magyarázata, megbeszélése és a közös imádság mellett személyes kérdésekről is beszélget-

nek az együttlévő atyafiak. Kívánatos, hogy ez tervezett és szervezett formában is történjen: minden presbiter kapjon alkalmat, amikor 20-25 percen bemutathatja önmagát. Miért van erre szükség és mi legyen a bemutatkozás tartalma? Erre a két kérdésre igyekszünk válaszolni.

Miért szükséges a presbiterik bemutatkozása?

- A VILÁGÉRT, mert Isten szereti ezt a világot és azt akarja, hogy szeretetéről az egyház tegyen biznyságot. Az egyház tagjai személyes felelőssége ez. Az egyház tagjaitól kapott megbízás, a presbiteri szolgálat ezért elkötelezettség arra, hogy Istennek a Jézus Krisztusban megbizonyított szeretetéről szóval és léttel vallást tegyen.

- AZ EGYETEMES ANYASZENTEGYHÁZÉRT, mert vállaljuk a közösséget azzal az egyházzal, amelyet Isten Fia a világ kezdetétől fogva Lelke és Igéje által gyűjt (HK 54. Kf). Ismerjük ugyan az egyház múltjának és jelenének sok nyomorúságát és szegényét, de vállaljuk a közösséget Isten népe minden nemzedékével.

- A REFORMÁCIÓ ÖRÖKSÉGÉÉRT, mert az egyház reformációja az egyház minden nemzedékének kötelessége. Akkor becsüljük meg hitvalló őseinket és hőseinket, ha ma mi vállaljuk a Jézus Krisztus evangéliuma által megújított és vezetett egyházát. A magyar református presbitereknek ez minősített feladata, mert nálunk 400 esztendő ölelt át az ellenreformáció (gyakorta véres) esemény sorozata.

- SAJÁT GYÜLEKEZETÜNKÉRT, mert a presbiter a gyülekezet előljárója, példaképe a nyájnak. Nemcsak elvállalt, és betöltött szolgálatokban, hanem a hite megvallásában is példát kell mutatnia, hiszen szívvel hiszünk és szájjal teszünk vallást hitünkről.

- CSALÁDUNKÉRT, mert mindnyájunk életét alapvetően meghatározza a családi közösség, a szülői ház, a hitves, a gyermekek. Hordozzuk az előttünk járt nemzedékek örökségét és felelősek vagyunk mindazokért, akikkel vérségi kötelékben élünk, hogy ők is velünk együtt járják a Jézus Krisztus útját.

- ÖNMAGUNKÉRT, mert megújulóan szükségünk van arra, hogy

megfontoljuk és elvállaljuk: igen, az Úr Jézus Krisztus tulajdona vagyok és ez életem legdrágább kincse és minden körülmények közötti egyetlen vigasztalása (HK 1. Kf). Presbiter társaink előtt is vállalni kell önmagunkat, Jézus Krisztussal való közösségünket.

Mi legyen a bemutatkozás tartalma?

Alapjában véve csak azt kell a presbiternek a közösség előtt megvallania, hogy kicsoda számára Jézus Krisztus. Ezt az egyszerű vállástételt az alább írt kérdésekre adott válaszokban tudjuk társaink előtt érthetően elmondani:

- KI VAGYOK? – A név, a család, a neveltetés és az eddigi életút felvázolása.

- HITRE JUTÁSOM ÚTJA: ez lehet hirtelen megtérés, vagy hosszabb időt igénybe vevő „fejlődés”, esetleg „családi örökség”, mindenki a maga útját vállalja.

- KIK AZ ENYÉMEK? – Szüleink, hitvesünk, gyermekeink, unokáink élete, hite számunkra nagyon fontos és erről őszintén kell vallást tennünk együtt szereteteinkkel.

- HÉTKÖZNAPI MUNKÁM? – A presbiter nemcsak a templomban, de a munkahelyén is Istent szolgálja és ezért fontos, hogy a hétköznapi tevékenységeinket is ismerjék azok, akikkel együtt hordozzuk a gyülekezet gondjait.

- MI AZ ÉLETEM CÉLJA? – Erről még idősebb korban is jó elgondolkodni és időnként számot adni, magunknak és lelki testvéreinknek. Hasznos lehet a testvérek kontrollja.

- HOGY GYAKOROLOM HITEMET? – Egyéni bibliaolvasás, imádság, templomba járás, bibliórán való részvétel, adakozás, családi áhítat stb.

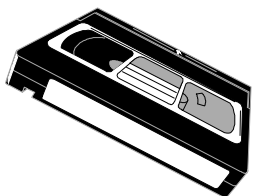
- MI A FELADATOM A GYÜLEKEZETBEN? – A presbiterik összessége hordozza a gyülekezet életének minden gondját és egy-egy presbiter lehet a felelőse egy-egy munkaterületnek, szolgálati feladatnak.

- MIT TEHETEK A TÖBBI GYÜLEKEZETEKÉRT? – Az Úr Jézus Krisztus egyetemes anyaszentegyháza közösségében élünk és ezért van felelősségünk a többi gyülekezet, a testvér egyházak és a Föld bármely részén élő egyház szolgálatáért. A belmisszió és a külmmisszió felelőssége ott égjen minden presbiter szívében!

Nagyon reméljük, hogy a fent írtak megfontolása, elvállalása és gyakorlása is segítheti a presbiter testvérek hitbeli növekedését, szolgálatban való elkötelezettségét, az engedelmisségben való hűségét és így segítheti egyházunk oly’ nagyon várt lelki megújulását, gyülekezeteink lelki ébredését.

Dr. Nagy Tibor

Presbiterképzés videóval!

A Presbiteri Szövetség Tolna megyében 2001. december 8-án Decsen tartotta évzáró presbiteri konferenciáját.

A rendezvény vendégei voltak D. Szabó Dániel, a szövetség elnöke, valamint Dr. Hegedűs Loránt püspök úr is. A színvonalas előadások és szolgálatok mellett a mintegy 80 fős hallgatóság megtekintette „A presbiter szerepe a gyülekezetépítésben – saját példáján alapuló gyakorlati útmutató” című videofilmet, amelyet Dr. Tóth Csaba orvos, a szekszárdi gyülekezet presbiter, a szövetség Tolna megyei elnöke készített Dr. Csíha Kálmán ny. püspök úrral.

A felvétel novemberben készült, amikor püspök úr Szekszárdon járt és evangélicációs héten ott szolgált, valamint léleképítő előadásokat tartott Szekszárdon, Pakson, és Bonyhádon is.

A filmet minden gyülekezet megkapta ajándékba. A presbiterik azzal a feladattal tértek haza, hogy otthon, a saját gyülekezetben a lelkes vezetésével egy presbiteri óra keretében együtt újra nézve, dolgozzák fel a látottakat és hallottakat, és az alapján minden gyülekezetben elindulhat egyfajta gyülekezetépítő munka. A filmen a püspök úr elmondja a jól működő presbitérium ismérveit, beszámol saját élményeiről és eredményeiről, aminek lényege, hogy megfelelő stratégiával és presbiteri összefogással a gyülekezet létszámát 6000-ról indulva először megduplázták, majd megháromszorozták. Részletesen kitér a riportban azokra a buktatókra is, amelyekre a gyülekezetépítés során számíthatunk. Lényegében véve egy olyan hasznos segédanyagot kaptak a gyülekezetek a presbiteri szövetségtől, amely már a feldolgozás módjával is közösségépítő. Isten áldja meg minden gyülekezet igyekezetét és munkáját az Ő sereggyűjtésének fájradóságában.

Érdeklődés esetén Dr. Tóth Csaba szívesen áll rendelkezésre. Szekszárd, Bocskai köz 8. Hívható száma: 06-30-931-9428

A Zuglói Családos Kör (ZaCsek)

Családos Körünk 1998 februárjában alakult meg a Zuglói Református Gyülekezet, egy 100 éves múltra visszatekintő, ma is meg-megújuló közösség egyik korosztályos bibliaköréeként. Évek óta érlelődött bennünk a vágy, hogy az ifjúsági körökből kiházasodó, és a gyülekezet vonzáskörébe újonnan bekerülő fiatalok valamilyen módon egymásra találjanak, és az önálló egzisztencia-

teremtéssel, a családalapítással előtérbe kerülő problémáikat, új küzdelmeiket egy „családias” közösség keretében együtt vigyék Isten elé.

A három esztendő alatt a hatalmas költözöködési és külföldi munkavállalási kedv folytán állandóan változott a csapat összetétele. Többen beálltak közénk olyanok is, akik korban hozzánk hasonlóak, ám még vagy már egyedülállók. S a kezdetben 11 fős gyermek-társaság létszámát tekintve is egyre gyarapodik, az előbb említett változások ellenére.

Hetente egyszer rendszeresen találkozunk a gyülekezetben, és havonta egy hétvégi alkalmon valamelyik köri tag, család otthonában. Utóbbi kiváló alkalom egymás – az élet-körülmények vagy a még nem látott kisbábák – megismerésére tea és sütemény mellett, esély arra, hogy a személyes problémák

megoldásában segíthessünk. Előbbiek viszont, mivel a hétközi, esti bibliaórákra gyerekek ritkán jönnek el, lehetőséget adnak a tartalmas beszélgetésekre, a közös köri és gyülekezeti programok szervezésére, és az igazi elcsöndesedésre, imaközösségre. A hétközi estéken alkalmanként főlváltva foglalkozunk bibliatanulmányozással, megosztjuk gondolatainkat egy-egy érdekes, aktuális, de nem feltétlenül egyházi témával kapcsolatban, s van kizárólag imádságos összejövetelünk is. Olykor csak mesélünk egymásnak barátainkról, példaképeinkről, olvasmányainkról és a többiek addig a komoly meghallgatást gyakorolják, mert sokat veszít az, akit ma csupán a saját véleménye érdekel. Rendszeresen meghívunk előadókat, közöttük is kiemelendők saját gyülekezetünk idős presbiterei, akik élettörténetük elmondásával szolgálnak nekünk. Tanulságos keresztmetszetét adják az elmúlt évszázad történéseinek a „kis” és „nagy” emberek szemével, és bizonyosságot tesznek a felől, hogy nem velünk kezdődött az egyház élete, máskor nyomdokába lépünk: meg kell ismernünk és becsülnünk, amit ők ránk hagynak, s Krisztusban mi is így építhetjük tovább Isten országát. Egyéb programokat is szervezünk: kiállításokat látogatunk, kirándulunk, adventkor együtt készülődünk az ünnepre; rendeztünk csendes hétvégét és konferencia jellegű nyári táborot, ahova neves egyházi személyeket is meghívtunk előadónak. Az elmúlt nyáron a kezdeményezésünkre sikerült megvalósítani egy többnemzedékes gyülekezeti táborot Nyírjesen „Tanítsátok meg ezeket fiaitoknak!” címmel, melyet a helyi és a Budapesti Önkormányzat, valamint a Szociális és Családügyi Minisztérium is támogatott pályázat útján. Felekezetükre nézve vegyes házaspárok is járnak közénk, ami nyitottságra kötelez bennünket. Ám ezen túl

életbe vágó szükségnek érezzük, hogy kapcsolatot találjunk elsősorban a helyileg közeli, hozzánk hasonló csoportokkal. Ezért hívtuk meg nemrég a Kassai téri római katolikus eklézsia családos körét és töltöttünk el velük egy vidám családi délutánt.

Mindannyian bibliaolvasó és rendszeresen templomba járó emberek vagyunk, többen tartozunk a gyülekezet presbitériumába,

vezetőségébe, és keressük a külső világ felé is a kapcsolatokat. Létünkkel felelős, lokális elhivatottságunkat szeretnénk megmutatni a gyülekezetünkön belül és kívül. Hisszük, hogy pusztán megmaradásunk és az önmagunkról való híradás is bátorítás lehet másoknak abban, hogy a maguk helyén megharcolhassák harcukat, idejüket és szeretetüket áldozhassák az igazi közösségért Istennel és egymással.

Fodor Csaba

Programjaink felől érdeklődni lehet a gyülekezet telefonszámán: 251-3447, személyesen a 1149 Bp., Limanova tér 9-11. szám alatt (hétköznap délelőtt hivatali időben: 9-15 óráig vagy kedden 18.30-kor ugyanitt, a rendszeres alkalmunkon)
 Internet: www.parokia.net;
 e-mail: zuglo@parokia.net

Karácsony Sándor: A magyar feladat vállalói

Másrészt egészen bizonyosan nem „a szép szemünkért” maradtunk meg, hanem azért, mert szükség van ránk ezen a geográfiai térségben, ebben a több ezer évre méretezett történelmi sorsközösségekben. Geográfiailag – úgy látszik – szükség van a germán, román, szláv tenger találkozási pontján kis népekre, közből egy heterogén magra, és ez a magyar (árják között urál-ajtáji, tiszták között vegyült, szubjektívek és komplikáltak között objektív és primitív). Történelmileg – úgy látszik – szükség van a kereszténység és iszlám, a pápaság és ortodoxia, a katolicizmus és protestantizmus, a hitvalló történelmi protestáns egyházak és a szekták, végső elemzésben pedig

az európai Krisztus-valló és az ázsiai pogány világnézetek között egy dinamikus töltésű, tömege szerint is kicsiny patronra, mely Nyugatról töltését kapja, Kelet felé pedig tudja az utakat és módokat, ért a nyelvén az ottaniaknak (képes értelemben véve az „érintkezés” formáit), s minden pillanatban és mindvégig missziói lendületű. Nyugatról hazafelé a Szenci Molnár Albertek, Apáczai Csere Jánosok, Misztótfalusi Kis Miklósok, Széchenyi Istvánok népe, hazulról Kelet felé a Julián barátok, a Kőrösi Csoma Sándorok, a Reguly Antalok népe, meg a Bethlen Gábor fejedelem oláh bibliafordításáé.

Emlékezetes presbiterek**Karácsony Sándor****1891-1952**

Február 23-án – az Úrnak 2002. évében – 50 éve annak, hogy Magyarországi Református Egyházunk, a magyar köznevelés és a magyar ifjúság nagy hirtelenséggel elveszítette a XX. század legnagyobb nevelői egyéniségét. Kovács Bálint, e számad nagy tanúja írja a Confessio 1997. 2. számában: „A két világháború közötti és az azt követő néhány év egyik vagy talán legnagyobb nevelő egyénisége.” Két évtizeddel korábban a Confessio 1980. 1. számában Szathmáry Lajos így emlékezik mesterére: „Hihetetlen nagy szellemi tárházában óriási tudásmennyiség, az ifjúság iránt olthatatlan szeretet, a gyermekekkel és általában az emberekkel való bánni tudás mind együtt volt, elfért benne, kicsordult belőle...”

Két évtizeddel ennél is korábban a „Magyar Irodalmi Lexikon”-ban – a korábbi Szabad Nép, majd a Népszabadság körül csoportosuló „irodalmi berek”, a karácsonyi etikából bukkant emberek írják: „Sajátosan magyarnak szánt filozófiai rendszere és pedagógiai programja eklektikus, a szubjektív és objektív idealizmus egyaránt váltakozik benne. – ...Fideista nézeteiben helyet kap az irracionális, a voluntarizmus és az egzisztencialista felfogás is.” – Az egyrűsre dobált sok idegen kifejezés értelmetlen egymásutánja azt sugallná, hogy itt dicséretéről van szó. Nyissuk ki a Révai-korszak filozófiai lexikonát a „Fideizmus” címszónál: „Reakciós elmélet, amely a hitet fölébe helyezi a tudománynak. (Sztálin) Lenin... papi maszlagnak nevezte, kérelhetetlen harcot folytatott a fideizmus ellen.” – Az opportunus tanítványok pártszerű véleménye halálos ítélettel ért fel. Nem csoda, ha alkotóereje teljében Karácsony Sándor nagy hirtelenséggel a budapesti Kerepesi-temető lakója lett. A nagy nevelőt nem a támadások sebeztek meg. A tanítványok bukása törte meg.

A Karácsony Sándor-féle nagyszerű nevelési rendszert felváltotta a kommunista „új ember” idomítás. Nemcsak a temetői parcellát, de az egész magyar köznevelést vérszesen elbozótosította a korszak. (Az elmúlt ősszel elkezdték tisztogatni a parcellát – motorfűrészek kellene hozzá – biz-

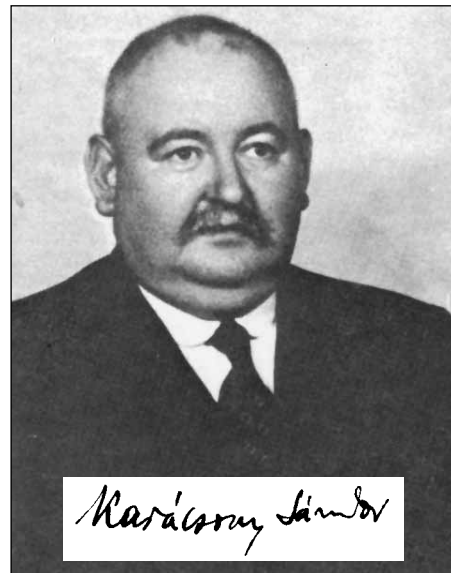
tosak vagyunk abban, hogy a köznevelés is megtisztult a reál-szocializmus dzsungelétől.)

Karácsony Sándor ismertségére és népszerűségére jellemző az a bizonyos képeslap, amit az Egyesült Államokban táborozó magyar KIE-fiatallak küldtek. A címzés ennyi volt: „Sándor bácsi, Hungary, Europe”. Az üdvözlötlet időben kézbesítette az akkori posta... – Az I. világháború botokra kényszerült súlyos sebesültje, aki gyermekekkel és gyermekek érdekében megjárja az aggteleki fennsíkot és a barlangokat... Fiatallakkal Dunavecscén táborozik a KIE-táborban. Fiuméba viszi tanítványait. Budapest egyik patinás iskolájának, a Zrínyi Miklós főgimnázium tanára. Ez időben a Kálvin téri egyházközség presbitere. Az ország presbitere, aki az egész országot megtanítja az ifjúság szeretetére és nevelésére.

Valamikor ő volt az ország legfiatalabb presbitere! *Tízestendős korában a debreceni kollégium diákgyülekezetének presbitere.* Debreceni egyetemi professzor korábban katedrán és templomban, s nemcsak az egyetemen, de Szabolcsban, Nyírségben, Békésben, Dunántúlon szervezi a református ifjúsági táborokat. Saját családi házában, Földesen, nem egyszer osztálynyi pesti gyermeket táboroztat annak érdekében, hogy megismerjék a falusi életet. Első volt a közös zsoldáréneklésben, verhetetlen a népdalismeretben, fáradhatatlan a közös imádságban, felülmúlhatatlan a honszeretletben és a felelősségben. Mindegyik volt az Ige embere volt. (Szárzalelkű lelkészek nem egyszer így emlegették: „...az a pesti hithirdető...”).

Kevesen tudják manapság, hogy a mai Református Bibliaolvasó-vezérfonalunk Karácsony Sándor Exodus-kalauzának utóda. *Országos Bibliaolvasó hálózatot hozott létre.* Igeolvasó napló vezetését szervezte meg. Így is elmélyítette az „egyetemes egyház” gondolatát.

Néhány évig az Országos Szabadművelődési Tanács elnökeként is tevékenykedett. (Szentgyörgyi Albert, Kodály Zoltán utódaként!) Sokat ígérő társaslélektani megalapozottságú pedagógiai rendszere

méltán avatja Comenius, Apáczai Csere János, Pápai Páriz Ferenc utódává. Hol tartana ma a magyar köznevelés, ha a bolsevik-szocialista politika, a párt el nem söpri?! Ezzel is mocsárba taszítván a magyar közéletet.

Hatalmas művei ma is időszerűek: „A magyar észjárás”, „A könyvek lelke”, „Ocsúdó magyarság”, „A magyar demokrácia”, „Magyar ifjúság”. *Ez utóbbiból idézünk egy bekezdést tanulságul minden magyar református presbiternek és általuk egész népünknek:*

„A Biblia, mint reménységünk egyetlen forrása. Már szinte frázissá kopott az a közkeletű diagnózis, hogy Magyarország beteg. Meggyógyításán ezek fáradoznak, kisemberek, országos nevű hírességek egyaránt. A beteggy körül ott szorgoskodik úgyszólván az egész nemzet. Ahány ember, annyifajta gyógymód, meg az orvososság, s mindenki a magát tartja az egyetlen olyannak, amely egészen bizonyosan használni fog. Soha ennél tragikusabb és – tegyük hozzá – kártékonyabb képzavart. Hiszen, ha a magyarság beteg, akkor én nem orvos vagyok, hanem az egyik beteg sejt. Feladatomban én fogva nem a receptírás, hanem a meggyógyulás... – Ezért mertem már a címben azt állítani, hogy reménységünk egyetlen forrása csak a Biblia lehet. Minden egyéb orvososság kuruzslószer. – Krisztus az élet elve és belőle fakadnak közgazdaság, egyéni jólét, közegészségügy, ép test az ép lélek palotájául, irodalom, művészet, műélvezet, minden...”

(Magyarok Istene 280)

Nagy döntések előtt bölcsnek ennyi is eligendő!

Az imádkozásról (1.)

„Te pedig amikor imádkozol,
Menj be a te belső szobádba,
És ajtódat bezárva,
Imádkozál a te Atyáddhoz, aki titkon van”

(Mt 6,6)

1. „Te amikor imádkozol”

Személyes megszólítással kezdődik Jézus tanácsa. Nem lehet félre, vagy másra érteni. Te! Nem lehet előle kitérni. „Te amikor imádkozol”: önvizsgálatra készítet, mert minden imádságnak előléte van. Valahonnan indul. Forrása, eredete van az imádságoknak.

Mi az indítéka az imádságainknak? Hogyan és miért születik az imádság? Az Isten-imádat csíráira mutatnak rá ezek a kérdések.

- Szívszorító nagy baj nyomasztó terhe szakadt a családra,
- A család egy fiatal tagja halt meg autóbalesetben,
- Megszürkült, céltalanná vált a hívó élet. Hosszú idő óta formális a biblia-olvasás, nincs személyes üzenete az Igének,
- Az imaközösségben meg kellene szólalni, és csak rutinszöveg hallható,
- Mások is hallják; komoly, „szép” imádságot „kell” mondani.

Az őszinte imádat indulata az Isten közelségének lelki szomjúságából ered.

*„Mint a szarvas kívánczik a folyóvizekre,
úgy kívánczik az én lelkem hozzád, óh Isten!
Szomjúhozik lelkem Istenhez, az élő Istenhez;
mikor mehetek el és jelenhetek meg Isten előtt?”*
(Zsolt 42,1-2)

Tudom, hogy valakim van, valakihez tartozom, Aki az egekben lakozik. Az Ő közelségét semmi és senki nem pótolhatja. Ez az imádságaim rugója, forrása.

2. A belső szoba

Jézus a belső szobába való bemenetelt ajánlja az imádkozni vágyóknak. De mi ez, és hogyan néz ki a belső szoba?

Nincsen abban kényelmes, süppedő fotel, vagy pihenést kínáló heverő, asztal kárpitozott székekkel, vagy egyéb berendezés. Nincsen semmiféle hang- és hírforrás sem: rádió-videó-televízió. Ebben a belső szobában ugyanis csak megállni, térdelni, leborulni lehet. Itt az idő múlását mutató óra sincs. Innen a tér-idő ki van rekesztve.

A belső szobának csupán négy fala, padlózata, és mennyezete van. És két nagyon

fontos nyílászárója: egy ablaka, és egy ajtaja.

Az ablakról – mint képletes nyílászáróról – több helyen olvasunk az Írásban. Dániel – Egyiptom második embereként – igen elfoglalt főember volt, de napjában háromszor tárta ki ablakát, mielőtt könyörgött (Dán 6,11).

János apostolhoz így szólt az égi Hírvivő: *„Adtam elődbe egy megnyílt ajtót a mennybe. Jöjj fel ide és én megmutatom neked mind-azt, aminek nemsokára meg kell történnie”*

(Jel. 4,1).

Bejáratos volt János a Dicsőség Országába!

A belső szobát megtölti Isten közelségének atmoszférája, levegője. Itt lélegezheti be az imádkozó a Mindenható dicsőségének tiszta oxigénjét.

Mi van még a belső szobában? Csend!

Csak itt lehet életet átforgató csendeséget tartani! Ebben a belső szobában lehet az Örökkévalóval, a mindenség Urával találkozni. Ő, a „Mindenütt Vagyok”, itt is jelen van.

Amikor egyszer Jákób ide betévedt, döbbenet állapította meg:

„Isten van ezen a helyen, és én eddig ezt nem tudtam! Nem más ez, mint az Isten háza és a menny kapuja!” (1Móz. 28,17).

Ez itt a Szentek Szentje, mert a Szentlélek jelenléte árad szét a belső szobában. Ő indítja őszinte imádatra az imádkozni érkezőt. Pedig mind ez ideig még nincs is szó imádkozásról! Ő segíti is a könyörgésben, mert az ide belépőről az is kiderül, még kérni sem tud a jelenléte nélkül.

„Maga a Lélek is segítségére van a mi erőtlenségünknek. Mert azt, amit imádságunkban kérnünk kell, nem tudjuk úgy kérni, amint kell. De maga a Lélek esedezik érettünk kimondhatatlan fohászokkal” (Róm 8,26).

Ezért szent ez a hely, és csak levett sáruval lehet ide belépni! És aki ide gyakran bejáratos, annak otthonossá lesz ez a szoba. Egy idő után a legkedvesebb lakószobájává válik. Majd olyanná lesz, mint Jákób élete vége felé: „a mezőn botja végére támaszkodva imádkozott”. Mert az ő élete is tanúskodik arról, hogy nagyon szoros, beszélő viszonyban volt atyái Istenével.

Olyan otthonossá, de soha sem megszőkottá lesz az imádkozónak ez a belső szoba, hogy bárhol van is, bármilyen körülmények közé jut is, zsebre dugott kézzel

is tud imádkozni, vagy a konyhában fakanállal a kezében.

3. A belső szoba ajtaja

Jézus ajánlásában – Mt 6,6-ban – különös hangsúlyt kap ez a nyílászáró. Az ajtó nem csak a beléphetőséget biztosítja egy helyiségbe, de elválaszt, elzár a külvilágtól is. Kizár minden zavaró, csendháborító betolakodót. A belső szoba ajtajának van egy zárja, és az elfordítást segítő két zsanérja – más szóval ajtópántja.

Az egyik zsanér neve: KEGYELEM, a másiké: IRGALOM.

A KEGYELEM azt jelenti: megkapom azt, amit nem érdemeltem meg, az IRGALOM pedig: nem kapom meg azt, amit megérdemeltem (Isten jogos ítéletét).

Vagyis, nem természetes, hogy az én belső szobámba bármikor benyithatok!

A menny Urának színe elé csak az Ő alkalmazott szeretete: a KEGYELEM-IRGALOM kettős jogán léphetek. Ez teszi nagyon kicsivé itt az imádkozót, amit úgy hívnak, hogy ALÁZAT!

Az ajtónak van még egy nagyon fontos része, a ZÁR. Jézus arra figyelmezteti az imádkozót:

„...menj be, és ajtódat bezárva imádkozz Atyáddhoz...”

Aki gyakran – talán napjában többször is – használja ezt az ajtót, tudja, hogy ezt bezárni nagyon sokszor emberfeletten nehéz feladat! Mert ez az ajtó kifelé nyílik – külső és belső világom felé –, ahonnan folyamatosan zúdul be gondolataim szűnni nem akaró hangzavara. Ekkor derül ki, hogy nem elég a külső csend, belső csendre van szüksége a belső szobába járóknak. Mivel nem rendelkezünk egy gondolat-kikapcsoló szerkezettel, gyakran az első könyörgése az ide belépőnek:

„Uram! Téremts csendet bennem, és szabadíts meg saját gondolataim zsbongó lármájától!”

Sok külső, fizikai látvány zavaró hatását lehet kirekeszteni, ha lezárt szemmel kezdi az Isten előtti megállást az imádkozó.

Ez csupán egy külső megnyilvánulása annak a belső odafordulási szándéknak, amely az Isten előtti megálláshoz szükséges. De mint minden külső, testi cselekmény – meghajlás, térdelés, összekulcsolt kéz –, a belső koncentrátságot tükrözi, nem lehet előírt külső kényszer, hanem egy belső készletetés, az imádkozótól függően.

Mikó László

KÖZGYŰLÉSÜNKRE

Javaslat

a főtitkári tisztség megüresedésével kapcsolatban

Az elnökség 2002. január 18-i ülésén úgy döntött, hogy a főtitkár megbízatásának lejártával megüresedő főtitkári tiszteket betölteni nem javasolja, viszont javasolja a közgyűlésnek, hogy a jelenleg üresedésben lévő ügyvezető elnöki tiszteket töltsse be. *Erre a tisztségre dr. Ritoók Pált, a jelenlegi főtitkárt jelöli.*

Alapszabályunk értelmében az egyes tisztségekre csak egyszer lehet újra választani valakit. Mivel Ritoók Pál főtitkárt 1996-ban választották meg először, majd 1998-ban újra erre a tisztségre, így már nem újraválasztható. Az ügyvezető elnöki tiszteket üres azóta, mióta *Balla Tibort* elnök-ké választotta a közgyűlés 1998-ban. Ezért döntött az előbbieket szerint az elnökség.

Dr. Ritoók Pál 1935-ben született Budapesten. Miután okleveles mérnöki (mai nevén építőmérnöki) végzettséget szerzett, 1958-ban a Magyar Államvasutak szolgálatába lépett és 1995-ben történt nyugdíjba vonulásáig különböző beosztásokban ott dolgozott. 1966 óta a Budapest Józsefvárosi Egyházközség presbitere, 1986 óta gondnoka. 1990 óta zsinati tag és mint ilyen a Zsinat jegyzője. 1990 és 1999 között a Budapest Északi Egyházmegye tanácsosa. A Presbiteri Szövetségnek alapító tagja. Felesége pszichológus, egyetemi docens, a Magyar Pszichológiai Társaság elnöke. Egy gyermekük és három unokájuk van.

♦ ♦ ♦

Javaslat

az Alapszabály, a Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a Számviteli Politika módosítására

Az elnökség javasolja, hogy a Közgyűlés és Alapszabályban az alábbi módosításokat fogadja el:

A III. 2.2.i. pontba a „további három elnökségi tag” mondatrészen „további négy elnökségi tag” szöveg szerepeljen.

A IV. fejezetben az 5. pont így módosuljon: „A Szövetség általános képviselőjét az egy személyben az elnökség tagjai közül csak az elnök és az ügyvezető elnök láthatja el. Az elnökség többi tagja csak

átruházott hatáskörben, meghatározott időtartamra, vagy eseti megbízás-ként képviselheti a Szövetséget. A felhatalmazásokról az ügyvezető elnök nyilvántartást köteles vezetni.”

Javasolta az elnökség a Közgyűlésnek a Szervezeti és Működési Szabályzat III. 2. pontjának olyan módosítását, hogy az ott megnevezett jogok és köteleességek az ügyvezető elnökre vonatkozzanak. Ugyanitt a 2.2 pont első bekezdése a következők szerint módosul: „Egy személyben jogosult a Szövetséget harmadik személlyel szemben képviselni. Ezt a jogot meghatározott időtartamra, illetve egyes ügyekre vonatkozólag az elnökség bármely tagjára átruházhatja.” A korábbi 2.1. pont 2.2. pontja módosul és ennek megfelelően a többi pont számozása is eggyel módosul.

Javasolja továbbá az elnökség, hogy az V. fejezet 5. pontjában szereplő „adminisztrátor-lapterjesztő” megnevezést a Közgyűlés „titkár” megnevezésre módosítsa, és azt ilyen címen kell munkaszereződéssel betölteni.

A Számviteli politikában is ennek megfelelően, ahol a főtitkár szerepel, ott az ügyvezető elnökre módosítandó. Érdemi változás van a segélyezési szabályzatban, ahol a segélyezés legnagyobb összege nem lehet nagyobb, mint a mindenkor minimál nyugdíj összege. A többi változás apróbb adminisztrációs változás, amelynek módosítására a Közgyűlés hatalmazza fel az elnökséget.

♦ ♦ ♦

A presbitereket is érintő változások egyházi törvényeinkben

A Zsinat 2001. novemberi ülésén a presbitereket is érintő törvénymódosításokat fogadott el. Ezek a következők:

Az 1994. évi II. törvény 28. § (1) bekezdése a módosítás után: *Egyházközségi tisztségekre csak olyan, az egyházközség választói névjegyzékében szereplő egyháztag választható, aki az Igéről, hitvallásainkról és az egyházi szolgálatokról kellő ismeretekkel rendelkezik, tiszta erkölcsben és az egyház iránti hűségben másoknak példaképpül szolgál.*

Az 1994. évi II. törvény 44. § (1) és (2) bekezdése a módosítás után:

(1) *Minden egyházközségben a törvényben megállapított köteleességek teljesítésére a legalább három évi presbiteri szolgálattal rendelkező presbiterek közül gondnokot, vagy gondnokokat kell választani.*

(2) *Több gondnok választása esetén főgondnokot kell választani.*

Az 1994. évi II. törvény 46. § (2) bekezdése a módosítás után:

Presbiterre az választható, aki legalább három éve teljes jogú egyháztag, és a választó gyülekezetnek legalább egy éve tagja.

Az 1994. évi II. törvény 84. § (1) bekezdése a módosítás után:

Egyházmegyei gondokká élő hitű és az egyházi szolgálatra való készségben kiemelkedő, az egyházmegye vezetésére alkalmas és közmegebecsülésben álló presbiter választható, aki legalább öt év presbiteri szolgálattal rendelkezik.

Az 1994. II. törvény 114. § (1) bekezdése a módosítás után:

Egyházkerületi főgondnokká hitben, az egyházi szolgálatra való készségben kiemelkedő, az egyházkerület vezetésére alkalmas, közmegebecsülésben álló világi presbiter választható, aki legalább hat év presbiteri szolgálattal rendelkezik.

A bűnnek éjszakája van

*A bűnnek éjszakája van,
a bűnbánatnak hajnala.
A kelő nap: a bűnbocsánat,
s az üdv: a teljes dél maga.*

*

Ékességek

*Ó mennyi, mennyi különb testvér!
Az ÚR él bennük száz alakban.
Ékességek a KRISZTUS testén:
az Egyházban, mi – láthatatlan.*

Füle Lajos

A fotós-presbiter gallomása

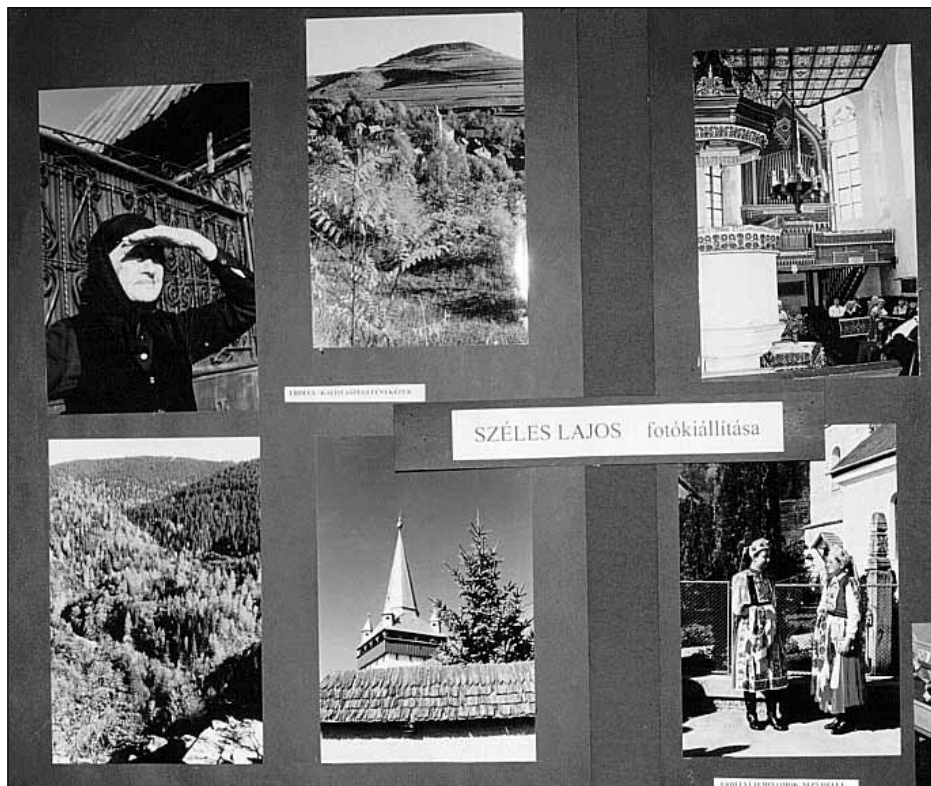
- *Köszönet és hála Istennek, hogy megérhettük a 2002. évet és a mai napot.*

Köszönet az egyházközség elnökségének, presbitériumának a fotókiállítás lehetőségéért. Köszönet a megjelenteknek, hogy szeretik a templomot, a fényképeket, a művészetet és engem is, hogy a kiállítást megnézik. Külön köszönöm *dr. Ötvös László* nagytiszteletű, egyháztörténész úrnak, hogy az alkotásokat bemutatja és „rangot” adott személyében a kiállításnak.

- *Néhány mondat magamról:* Szeret az Úr, és én is szeretem az Urat. Örülök annak, hogy a református egyházunkban élhetek, és hogy erőmnek függvényében tevékenykedhetek az egyházi életben. Nagy ajándék a gyermek, nekem is adott az Úr gyermekeket, ezért is szeretem a gyermekfotókat.

- *A fotózásról, fotóimról:* A megnyitóban szinte mindent hallottunk, de kiegészítésként másként: 50 éve fotózom, és nem öncélúan, mindig igyekeztem fényképeimmel örömet szerezni családomnak, embertársaimnak, gyülekezeteknek. Soha nem csináltam belőle hasznot – bár tehettem volna, mint sokan mások –, a becsületesség, az ajándékozás vezetett. A kiállított képek helyettem is beszélnek. A fényképezés passziója sokkal értékesebb bármilyen hobbinál, ha beleadjuk szívünket-lelkünket, bocsánat, még a pénzünket is. Az ilyen szintű kiállítás (ha nincs szponzor) a pénzt viszi, nem hozza.

- *Melyik kép tetszik?:* A nézők kiválasztanak 1-2 képet, amelyik szép, van mondanivalója stb. Nekem a Segítség című kép tetszik, amelyiken egy 16-18 év körüli fiú vezet egy harminc év körüli nőt (testvért?), akinek mindkét lába térdtől le van csonkolva. Mindkét arcon mosoly, békeség látható, pedig... Mi pedig sokszor szomorúak, békétlenek vagyunk, ahelyett, hogy hálásak lennénk Istennek.

- Kívánok jó nézegetést, kedvet a 110 darab fényképhez. Most pedig a Széchenyi-kerti templom tablóját felajánlom, ajándékozom az egyházközségnek.

- *Végül az egyházközséghez való kötődésemről:* amely több évtizedre nyúlik vissza. *Dr. Szathmári Sándor* lelkész (jelenleg teológiai professor) szolgált 30-40 éve, és több alkalommal voltam, illetve hallgattam őt, pedig más egyházközséghez tartoztam. Apósom *Kiss István* vallás-tanár Mezőtúron tanította *Szabó Dániel* nagytiszteletű urat (Dani bácsit), aki Tiszaroffon váltotta lelkészként *Németh Vincét*, feleségem nagyapját, aki 40 évig szolgált Roffon. (Tudós papnak is nevezték, mivel tudott németül, a kertészetet, a földművelést felsőfokon ismerte és gya-

korolta.) Tehát *Németh Vince* lelképásztorról volt szó, akinek unokája *Németh László* a Debrecen, Széchenyi-kerti Egyházközség főgondnoka, aki feleségemnek, *dr. Kiss Anikónak* unokatestvére.

A jelenlegi kötődés? Vonz az egyházközség jó lelki élete, amit sokszor megtapasztaltam – mint egyházmegyei tanácsos – a különböző alkalmakon, vizitációkon. *Jenei Zoltán* lelképásztor pedig valóban lelképásztor, igazi hitben élő keresztyén ember.

Világiasan szólva úgy szokták mondani: csak így tovább, de én úgy mondom, adjon Isten sok erőt, örömet, békeséget a további hitéhez és munkához.

Széles Lajos

MAGYAR PRESBITER

AZ ORSZAGOS REFORMATUS PRESBITERI SZÖVETSÉG LAPJA

Szerkesztőség:
Budaörs, VII. Vilma királyné-út 1.
Telefon: 134-9412
Kiadóhely: Harminc-öt út.
Megjelenik évente ötször.

Főszerkesztő:
DR. RAVASZ LÁSZLÓ
Pályázati szerkesztő:
SZABÓ IMRE
Főszerkesztő:
DR. CSIKESZ SÁNDOR

A Magyar Presbiter az Országos Presbiterek és ORP'sz. tagjai lapja.
Kérjük a szerkesztőséget, hogy ezt a lapot díjazni, azaz a P. megjelölés nélkül ne adják ki, mert a lapunkat a P. megjelölés nélkül nem lehet eladni.

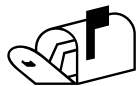
Miről írt
lapelődünk
71 évvel
ezelőtt?

Lapelődünk: A „Magyar Presbiter” 1931. decemberi száma részletet közöl SZABÓ Imre esperesnek „*Ismerd meg magad*” cí-

mű könyvből, amelyben a Szerző – többek között „A Tízparancsolat magyarázata”-t tárja olvasói elé.

A szülők tiszteletéről szóló V. Parancsolat elemzésekor beszél „A szülők, pásztorok (azaz: lelképásztorok) és presbiterek tekintélyéről.”

A Szerző fontosnak tartja annak kiemelését, hogy az Úr V. Parancsolata az előző parancsolatokon nyugszik. A szülők tiszteletén kívül megköveteli minden előjáró és felsőbbtség tiszteletét, hiszen méltóságuk Istentől származik, Istentől adatott számukra. Különösképpen is fontos ez ma, –

Postaládánkból

„Kedves Testvéreink!

A Szilágypercesi Református Egyházközség (Erdély) presbitériuma részéről kívánjuk, hogy az Úr 2002. éve legyen a mi Istenünktől megáldott, és tölthessék azt örömben és jó egészségben magyarországi testvéreink is.

Nagy felelősség annak hitben való megélése, amit Urunk így mondott: „Úgy fénylik a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsóítsák a ti mennyei Atyákat” (Mt 5,16) és, hogy „egymást szeressétek” (Jn 13,34). Valahányszor kézbe vesszük lapjukat, úgy érezzük, hogy önök mindkét parancsot betöltik. Nemcsak maguknak világolnak, hanem követésre ösztönző példákat, eseményeket, híreket, üzeneteket közölnek Urunk előtti alázattal, csodálatos tömörségben, közérthetően, áttekinthetően, és egy olyan hangvételben, amely az „igazságot követve szeretetben” (Ef 4,15) szól a gyülekezetek építésére.

Bár keveseket ismerünk azok közül, akik szólnak a hasábokon, de azokban mégis – egy felpördült és össze-vissza kiabáló érdekvilágban is – Annak a szelíd hangját véljük felcsendülni, Aki szeretett minket és önmagát adta értünk, s aki százszor tagadó és megfutamodásra hajló életünkben hűségre szólongat és kér: „Legeltessétek az Istennek köztetek lévő nyáját, gondot viselvé arra, nem kényszerítésből, hanem örömben” (2Pét 5,2). Isten felkészített, bölcs és áldott gyermekeit érezzük bennük. Nem is vagyunk méltók hozzájuk, vagy arra, hogy írásunkkal zavarkodjunk, de ha várják visszajelzésünket, úgy szeretettel és őszintén írjuk mindezeket.

Nagyon köszönjük holland testvéreink támogatását, melynek következtében presbitereink évek óta tíz példányban minden számból részesülnek.

Minden belföldi lapot is megelőzve, idejében és rendben érkezik el hozzánk, amit lelkipásztor az első istentiszteletet követő alkalommal szétoszt a jelenlévő presbiterek között. Van, amikor csak minden másodiknak jut, de mikor kiolvasták, átadják társaiknak. A baj azokkal van, akik nemcsak olvassák, de rendszeresen gyűjtik is őket. Véték is volna eldobni, mert akár a papírlapok finomsága, vagy a szerkesztés és kivitelezés minősége, és a már említett tartalom komolysága, üzenete olyan, hogy egy év múlva is aktuális.

Még tíz példány (tehát összesen húsz) nagyon jó volna, de ezt sem érdemeltük, amit eddig ingyen kaptunk. Mindent egybevetve, az ismert egyházi lapok közt ez a legjobb. Bírálni éppen ezért nem tudjuk, csak a többit ehhez mérni.

Egyet azonban kívánunk az íróknak és szerkesztőknek; azt, hogy figyeljenek továbbra is Órá, Akinek még sok mondanivalója van, és Aki eszükbe juttatja, amit kell, megtanít és elvezérel majd minden igazságra, és Lelke által súgni fog, amikor el kell dönteni, hogy mi kerüljön be és mi ne, hogy a Néki való engedelmisségben ezután is betölthessék azt a csodálatos szolgálatot, melyre elhívta az Úr testvéreinket.

Az imahétre készülöben kívánjuk, hogy ebben az évben is találjunk életet a szeretet forrásánál – Istenünknél.

Szilágypercesen, 2002. január 17.

Testvéri szeretettel a presbitérium, és a „szerkesztő”:

Nagy Bálint
lelkipásztor”

mondja SZABÓ Imre –, mert mai „korunk a tekintélyek alkonyá”-nak kora, s egyszersmind „az álteknitélyek diktatúrája.”

Korunkban szinte rettegnek az emberek, jobban félnek a bálványoktól, mint az Élő Istentől! Ugyanakkor pedig egyesek – nem is kevesen – fittyet hánynak mindenre és mindenkire, elvetnek minden tekintélyt és kötelező tisztetetet!

Minket, reformátusokat az Úr Igéje kell vezessen és tanítson ebben a kérdésben is.

Szükséges, hogy állandóan figyelmeztessen szüleink és előljáróink, lelkipásztoraink, nevelőink és presbitereink kötelező tisztetetére.

Tisztelni azonban csak azokat lehet igazán, akik „méltóak a tisztetetre”; ellenkező esetben azonban nagyon nehéz e „tisztetetésadás”-t gyakorolni.

Ezért azután nem mindegy, hogy milyen példát mutat, hogyan viselkedik, milyen szolgálatot végez családjában az édesapa

Nagytisztelétű Pomótfy Dezső ny. nagykanizsai lelkipásztor figyelemreméltó levelével tisztelte meg lapunkat. Sorai Szalóky Dániel egykori erdőcsokonyai rektor és presbiter életről szóló októberi cikkünkhez kapcsolódnak.

„A Presbiter c. lapot én is, mint tisztetelbeli presbiter járatom és olvasgatom. Nagy érdeklődéssel olvasom többek között a regébi neves presbiterekről közölt írásokat. Így Szalóky Dánielről is. Én életem utolsó évében erdőcsokonyai segédlelkész voltam 1937 júniusától 1939 januárjáig. Minden vasárnap és ünnepnapon végeztem az igehirdetéseket. Az igehallgatók között ott szokott lenni Szalóky Dániel is (94 évesen!). Amikor egészségi állapota és az időjárás viszontagságai engedték, tolószéken szokták segíteni és a szószékkel szemben a tolószékéből szokta áhítattal hallgatni az igeszolgálatot. Most, november 14-én a csokonyai gyülekezet a temetőben egy elkülönített kertben avatott, melyben a volt lelkésznek egy része van eltemetve. Köztük a közepén Szalóky Dániel sírja.

A temetői kert avatása kapcsán ünnepséget rendeztek. Erre engem is meghívtak, mert Isten jóvoltából én vagyok a „régiek” közül az egyetlen életben levő szolgálta. (Túl a 90-en. – A szerk.) A délutáni istentiszteleten végeztem az igehirdetést. Ennek során megemlékeztem volt tanítójáról, aki példaadó életével és szolgálataival beírta nevét a csokonyai gyülekezet és egyházunk történetébe.”

Kívánjuk Nagytisztelétű Úrnak, hogy még sokáig lehessen közöttünk egykori hitvallók és hitvallástételek tanúja a mai nemzedék javára!

és az édesanya, a nagyszülő? Hogyan szolgál gyülekezetében, a reá bízottak közösségében a lelkipásztor és a presbiter? Mert ha nem az Úrtól elrendelt módon, azaz: szeretettel, alázattal, ugyanakkor kellő szigorral és igényes következetességgel, akkor bekövetkezhet az, hogy maga a szülő vagy nagyszülő, a (lelki)pásztor vagy a presbiter válik „tekintélyrombolóvá”, „áltekintélyllyé”!

Közli: Pintér Mihály

NYITOTT SZEMMEL

MÉG EGYSZER A REFORMÁCIÓRÓL

Egyik tavalyi – közelebről a reformáció ünnepére megjelent – számunkban fejtegettem látásomat a reformációról, mint egyháztörténeti eseményről és mint folytatandó feladatról.

Bár azóta megjelent egy karácsonyi számunk, s az esztendő is fordult egyet, úgy érzem, vissza kell térnem reá több hónap után is, mert abban eléggé megréftált a „nyomda ördöge”, s mivel a továbbiakban már a téma másik felére tértem – nem derült ki, hogy az alaptétel megfogalmazása hibás!

Mi is történt? Hát az, hogy egy felesleges szócska közbeiktatásával lényegében változott meg az első mondat állítása... „A reformáció nem csak hitújítást... jelent” – olvashattuk. Nem csak? Egyáltalán nem! Hitújításnak az ellenreformáció propagandája bélyegezte a reformációt, s ez a rágalom – sajnos – meggyökeresedett a közvéleményben! Annyira meggyökeresedett, hogy sokak számára már hihetetlenül hangzik, hogy egyáltalán nem újításról volt szó... a köznyelvben ui. elterjedt a „reform” és a „reformálni” kifejezés egyértelműen „újítás” és „újítani” értelemben. De ez csak azt

bizonyítja, hogy sikeresen sütötték rá a bélyeget a reformátorokra is: új vallást alapítottak!

Nem sokkal azután, hogy október közepén megjelent számunkban bosszankodva olvastam az említett „csak”-ot, megláttam a Magyar Nemzet okt. 27-i, szombati számában a Nt. *Cseri Kálmán* pasaréti lelkipásztorral készített interjút, s benne a reformációról határozott és tiszta meghatározást olvashattam. A nagy tekintéllyel bíró lelkipásztor – többek közt – a következőket mondta a riporternek: „A reformáció nem újítás. Reformálni azt jelenti: visszaalakítani. A latinul beszélő reformátorok így mondták: ad fontem, azaz vissza a forráshoz.”

Gondolom, lapunk olvasói közül is sokan olvasták az országos napilapban megjelent interjút, s épültek belőle. Úgy gondolom, nem felesleges ilyen alapvető dolgokról sem szólni (egy adott ünnepi aktualitástól függetlenül is), hiszen az elmúlt évtizedekben, s a jelenben is sokszor másféle (világi, materialista, vagy éppen katolikus) értékeléseket hallhattunk, olvashattunk a reformációról!

Kövespataki László

Meghívó

A Dunamelléki Egyházkerület és a Magyar Református Presbiteri Szövetség minden kedves dunamelléki presbiter testvérünket meghívja

a Dunamelléki Egyházkerület 22. presbiteri konferenciájára,
amelyet 2002. március 23-án, 10 órai kezdettel
tartanak a budapesti Lónyai Utcai Református Gimnáziumban.
(Budapest IX., Kinizsi utca 1-7. A Kálvin tértől öt percrenyire.)

A konferencia programja

- 10.00: Megnyitó áhítat. *D. Kovács Bálint* ny. lelkipásztor, a legidősebb „lónyais” lelkipásztor.
 10.40: Változások egyházi törvényeinkben a presbiterekre vonatkozólag és a közlgő egyházi választásokkal kapcsolatban. *Takaró Mihály* egyházkerületi főgondnok.
 11.10: A presbiterek és az ifjúság – ifjú presbiterek. *Böttger Antal* lelkipásztor, a REFISZ elnöke.
 11.40–12.10: A presbiterek feladatai a lelkigondozásban és a katechézisben. *Dr. Németh Dávid*, a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karának egyetemi tanára.
 12.10: Bemutatkozik a Lónyai Utcai Gimnázium. *Kirsch Attila* igazgató.
 12.30: Ebédszünet.
 13.30: Csoportos beszélgetések az osztálytermekben.
 15.00: Istentisztelet úrvacsoraosztással. Igét hirdet *Dr. Hegedűs Loránt* püspök.

Azoknak a résztvevőknek, akik március 19-ig részvételi szándékukat a Presbiteri Szövetségbe bejelentik (*Budapest IX., Ráday utca 28. Tel.: 476-32-11, fax: 218-09-039*), szendvics ebédet, üdítőt és kávé kínálunk. A parkirozási lehetőség minimális, és azért is fizetni kell!

Mi lesz a vége?

Oly korban élek én,
 Mikor mindent feledtek,
 Mit rég üzent az Ég,
 S minden ember eretnek.

Mikor mindenkinek
 Modern bálványa lett,
 S a szó uralkodik,
 És halott lett a tett.

Mikor testvér a testvért
 Alig hordozza el.
 Mikor mindenki önzőn
 Magának énekel.

Mikor csak egy a fontos:
 Harácsolni a pénzt,
 S hamis úton tetézni
 Az izzadságos bért.

Mikor a becsületnek
 Mindenki fittyet hány,
 Mikor idő előtt lesz
 Anyává a leány.

Mindent adunk a testnek,
 S a lélek éheznek.
 Mindenki mindenüvé
 Csak késve érkezik.

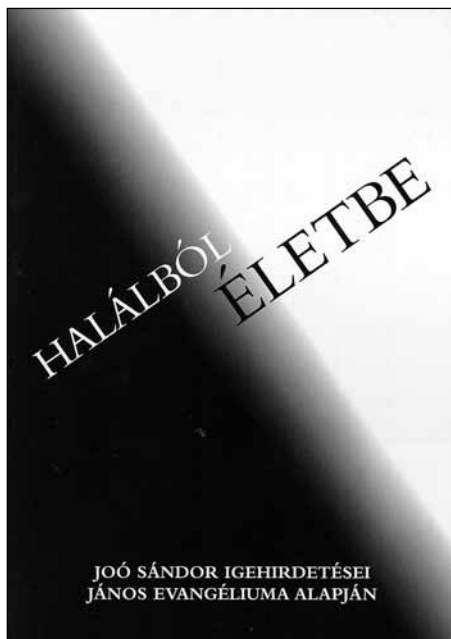
Mi lesz ennek a vége?
 Zord ítélet talán
 A megkésett józanság
 Dermesztő hajnalán?

Vagy megcsömörlünk végre
 Magunktól is talán,
 És nem lesz életünkben
 Többé oly sok talány?

Bármily véget is érjen
 Megbolydult életünk,
 Reménykedem, mert Isten
 Írta meg végzetünk.

Ürögdi Ferenc

A presbiter könyvespolcára

Az utóbbi években rendszeressé vált **dr. Joó Sándor** igehirdetéseiből egy-egy kötetnek a kiadása.

A pasaréti gyülekezet missziói bizottsága 1950 őszén úgy döntött, hogy vasárnap és

ünnepnapi istentiszteleteken, sorozatos igehirdetés formájában végig tanulmányozzák János evangéliumát. Így 1950 szeptembere és 1951 októbere között – tizenhárom hónapon át – ötvenkét alkalommal – nem az ünnepi alkalom szerinti, hanem – a sorozat szerint esedékes részből szólt az igehirdetés. Ebből 34 igehirdetést tartalmaz a „Halálból életbe” címmel megjelent legújabb kötet.

Akik olvasták az előző Joó Sándor köteteket, hozzászórtak a mélyen szántó gondolatokhoz, az Ige üzenetének mindenki számára könnyen megérthetővé formált megjelenítéshez. A kötetbe sorolt igehirdetéseken még érződik – bár az akadályozó tényezők miatt korlátozottan – az ébredés Lelkének az ereje és a lendülete. A személyre szóló üzenetek azonban döntést igénylő módon, de forró, aggódó szeretettel hangzanak el.

János evangéliumának, e korszakból származó, különböző igemagyarázat formájában való feldolgozása is ismert. Azokon azonban érződik a közreadás ideje és napjainkban olvasva egyik-másik régiesnek tűnik. A „Halálból életbe” kötet tiszta igei mondanivalói miatt ma is friss. Elmélyült, tusakodásokkal teli elemzések alapozzák meg mindegyik igehirdetést. A könyv bevezető-

jében **dr. Bolyki János** írja, amikor Joó Sándor vasárnapra készült, több nyelven hozzá olvasott, imádkozott, letérdelt. Készült úgy is, hogy maga előtt látott egy idős öreg embert, vagy fiataalt, akinek el akarja mondani az előtte feltáruló Ige üzenetét.

A kötetet olvasva így válunk ma is megszólítottá. Olyan gazdag minden igehirdetés, hogy egyszerre egynél többet megemésztve nem lehet elolvasni.

Most, amikor a bibliaolvasó kalauz szerint János evangéliuma van soron, különösen is gazdag áldást jelenthet egy-egy igehirdetésnek a napi csendesség keretében való elolvasása.

A „Halálból életbe” című kötetből már ezer példány elfogyott. *Megrendelhető: Református Egyház, 1122 Budapest, Csaba utca 3/C. (telefon: 376-9207).*

Illesse köszönet a korábbi és a jelenlegi kötet kiadásában végzett fáradozásáért **Anton Artur** lelképásztort.

Cs. L.

SZÖVETSÉGÜNK ÉLETÉBŐL...

November

- 24.: a Sárospataki Teológiai Akadémián a főtítkár bemutatta a hallgatóknak a Presbiteri Szövetséget.
28-29.: **Balla Tibor** tiszteletbeli elnök és a főtítkár részt vett a Zsinat ülésén.

December

- 1.: a főtítkár részt vett az Intencia Egyesület rendezvényén a Zsinat termében.
7-8.: ülést tartott a Szövetség presbiterképző bizottsága Miskolcon, melyen a főtítkár is részt vett.
8.: Decsen tartotta presbiteri konferenciáját a Szövetség területi szervezete, amelyen mintegy 80 presbiter vett részt. Előadást tartott a Szövetség elnöke és **Dr. Hegedűs Loránt**, az egyházkerület püspöke is. A résztvevő egyházközösségek egy-egy videó-interjút kaptak **Dr. Csíha Kálmán** ny. püspök presbiter- és gyülekezetszervező munkájáról.
10.: a főtítkár Gödöllőn a Szent István Egyetemen szolgált az Életkérdések sorozat keretében.
14.: a zsinati tanácssteremben a Reformátusok a Közéletben Alapítvány által szervezett,

2002. március 1-2-én tartandó konferencia előkészítő megbeszélésén a főtítkár vett részt.

- 27.: a Fundament Alapítvány képviselőjében Budapesten járt **Broeder** testvérünkkel tárgyalt a kárpátaljai presbiteri konferenciákról a főtítkár.

2002.

Január

- 7.: a THÉMA Egyesület konferenciáján **Balla Tibor** tiszteletbeli elnök, a főtítkár és a missziói titkár is részt vett.
14.: a főtítkár látogatást tett Makón a területi szervezet elnökénél.
18.: elnökségi ülés volt Budapesten.
23.: a főtítkár Hódmezővásárhelyen járt **Dányi József** esperes úrnál a presbiterképzés tárgyában.
26.: a 100 éve született és 1953-ban mártírhalált halt **Pogyor István** KIE titkárról és presbiteréről tartott megemlékezésen a főtítkár is előadással szolgált.

Február

- 1.: kibővített elnökségi ülés volt, amely előkészítette a március 9-i közgyűlést.

KÉRJÜK TESTVÉREINKET,
HOGY ADÓJUK 1-1%-ÁT ADJÁK

- A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZNAK (0066)
- A MAGYAR REFORMÁTUS PRESBITERI SZÖVETSÉGNEK (ADÓSZÁM: 19675039-1-43)

KÖSZÖNJÜK!

Mennyit és az ember?

Egy emberi test alkotó részeinek mennyiségei elegendők:

CUKOR: 7 csésze kávé édesítésére,
FOSZFOR: 2200 gyufafej gyártására,
KÁLIUMKARBONÁT: 1 csillagszóró elkészítésére,
KÉN: 1 kutya fertőtlenítésére,
MAGNÉZIUM: 1 savkötő tableta gyártására,
MÉSZ: egy tyúkretrec kimeszelésére,
VAS: 1 közepes szeg elkészítésére,
ZSÍR: 7 db szappan előállítására.
Ezzel szemben ISTEN SZÁMÁRA minden egyes ember értéke, így a Te értéked is: EGYSZÜLÖTT FIÁT ADTA (Jn 3,16).

10 ÉVE JELENT MEG

LEGYEN ÁLDÁS AZ ÚTON

1. Legyen áldás az ú - ton, a - mit ma kezdés el, Legyen

veled az Is - ten, kérjük, kísér - jen el. Kérjük, oltalmazzon meg

és ad - jon ne - ked e - rőt, ú - ta - don ve - zes - sen,

for - mál - jon, sze - res - sen, le - gyen a te ő - ri - zód.

Vándor Gyula

2. Legyen áldás az úton, amit ma kezdés el. Tegye jóvá az Isten, amit te rontasz el. Kérjük, ragyogja lényé lábada elé a fényt, Lásd meg, hogy utadon isteni oltalom Vigyáz rád, s szeretve félt.

3. Legyen áldás az úton, amit ma kezdés el. Legyen vigasztalásod, ha majd szenvedni kell. Legyen erőd szeretni, utolsó lenni, ha kell. Szívesen szolgálni, hálával áldozni, Jézusra mutatni fel.

4. Legyen áldás az úton, amit ma kezdés el. Öröm kísérjen végig, amíg úton leszel. Boldog lehess, és érezd, hogy a te élted Övé, S érezd, hogy szeretünk, szívünkkel kinézünk, Életünk célja felé!

Meghívó

A Magyar Református Presbiteri Szövetség minden tagját és minden kedves érdeklődőt meghívja
2002. március 9-én, 10 órakor
 a budapesti Ráday Kollégium dísztermében (Budapest IX., Ráday utca 28.) tartandó évi rendes közgyűlésére.

A közgyűlés napirendje

- 9.30-tól a küldöttek regisztrációja.
 10.00: Megnyitó áhítat. *Dr. Erdélyi Géza* püspök, a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának lelkészi elnöke.
 10.40: Elnöki megnyitó. *Dr. h. c. Szabó Dániel*, a Szövetség elnöke.
 10.55: Tájékoztató a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának munkájáról. *Dr. Bodnár Ákos*, a Tanácskozó Zsinat nem-lelkészi elnöke.
 11.25: Szóbeli kiegészítés a főtitkári beszámolóhoz. *Dr. Ritoók Pál*, a Szövetség főtitkára.
 11.45: Az Alapszabály, a Szervezeti és Működési Szabályzat és a Számviteli Politika módosítása. *Dr. Kovács Ákos*, a Szövetség jogtanácsosa.
 11.55: A Számvizsgáló Bizottság jelentése a 2001. évi gazdálkodásról. *Csizmady Gábor*, a Számvizsgáló Bizottság elnöke.
 12.05: A Szövetség 2002. évi költségvetése. *Dr. Cseh Lajos*, a Gazdasági Bizottság elnöke.
 12.15: Javaslat a főtitkári tisztség megüresedésével kapcsolatban, valamint a választási bizottság tagjaira javaslattétel. *Dr. h. c. Szabó Dániel*, a Szövetség elnöke.
 12.30: Hozzászólások, javaslatok I.
 13.00: Határozathozatal az elhangzott beszámolókkal kapcsolatban.
 13.10: Az ügyvezető elnök választása.
 13.15: Ebédszünet.
 14.00: A választási bizottság jelentése.
 14.10: A Szövetség 2002. évi munkaterve. Az új ügyvezető elnök.
 14.25: Beszámoló a Presbiter c. lap munkájáról. *Dr. Békefy Lajos* felelős szerkesztő.
 14.40: Hozzászólások, javaslatok II.
 15.40: Határozathozatal II.
 15.45: Elnöki zárszó. *Dr. h. c. Szabó Dániel*, a Szövetség elnöke.
 16.00: A közgyűlés bezárása. Ima, ének.

Az egyes napirendi pontokhoz tartozó írásos beszámolókat lapunk más helyén közöljük.

PRESBITER

a Magyar Református Presbiteri Szövetség hivatalos időszaki kiadványa. Megjelenik ez évben hat alkalommal. A szerkesztőbizottság tagjai: *Dr. Bodolay Géza*, *Dr. Ritoók Zsigmond*, *Hegy-Füstös István*, *Dr. Papp Vilmos*, *Dr. Cseh Lajos*, *Kövespataki László*, *Mikó László*, *Pintér Mihály*. Felelős szerkesztő és képszerkesztő: *Dr. Békefy Lajos*. Felelős kiadó: *D. h. c. Szabó Dániel*. Tördelés: *Heckmann Tamás*. Szerkesztőség: Magyar Református Presbiteri Szövetség Irodája, 1092 Bp., Ráday u. 28. Tel.: 476-3211. A lap a fenti címen írásban vagy telefonon is megrendelhető. Az egyéni előfizetési díj belsőre évi 600 Ft, külföldre (a velünk határos országokba) 1600 Ft, Európa és a tengerentúl más országaiba 20\$. Az előfizetési díj csekken fizethető: „Magyar Református Presbiteri Szövetség”, Budapest; személyesen is befizethető Szövetségünk Irodájában. *Lapunk fenntartását szolgáló adományait is köszönettel fogadjuk a Kárpát-medence református gyülekezetei és presbitériumai nevében!* Készült a Százszorszép Kft. nyomdájában. Felelős vezető: *Vas Ágota*. Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza!

Internet cím: www.parokia.net

A megjelent cikkek nem feltétlenül egyeznek meg a szerkesztőbizottság véleményével! Egy példány ára: 100 Ft.